

RESULLERİN İŞLERİ

BAP 1

EY Teofilos, İsa, seçmiş olduğu resullere Ruhülkudüs vasıtası ile emrettikten sonra, ² yukarı alındığı güne kadar gerek yapmağa, gerek öğretmeğe başladığı bütün şeyler hakkında ilk kitabı yazdım. ³ Elem çektikten sonra, kırk gün müddet zarfında onlara görünerek, Allahın melekûtu hakkındaki şeyleri de söyledi; ve kendisini çok bürhanlarla onlara diri gösterdi; ⁴ ve onlarla toplanıp Yeruşalimden ayrılmasınlar, fakat Babanın vadini beklesinler, diye kendilerine emretti. O vadi benden işittiniz; ⁵ çünkü Yahya su ile vaftiz etti, fakat çok gün geçmeden, siz Ruhülkudüsle vaftiz olunacaksınız, dedi.

⁶ İmdi bir araya geldikleri zaman, ondan sorup dediler: Ya Rab, İsraille kırallığı bu zamanda mı iade edeceksin? ⁷ Onlara dedi: Babanın kendi hâkimiyeti altına koyduğu zamanları yahut anları bilmek size ait değildir. ⁸ Ancak Ruhülkudüs üzerinize gelince, kudret alacaksınız; Yeruşalimde, bütün Yahudiyede, Samiriyede ve dünyanın en uzak yerine kadar şahitlerim olacaksınız. ⁹ Bu şeyleri söyledikten sonra, onlar bakarken yukarı alındı, ve bir bulut onların gözlerinden onu aldı. ¹⁰ Ve o giderken, gözlerini göke dikmiş oldukları esnada, işte, beyaz esvaplı iki kişi onların yanında durup dediler: ¹¹ Ey Galileliler, niçin göke bakıp duruyorsunuz? Sizden göke alınan bu İsa, nasıl göke gittiğini gördünüzse, öylece gelecektir.

¹² O zaman onlar Zeytinlik denilen dağdan Yeruşalime döndüler; o dağ Sebt günü yolu kadar Yeruşalime yakındır. ¹³ Ve girdikleri zaman Petrus, Yuhanna, Yakub ve Andreas, Filipus ve Tomas, Bartolomeus ve Matta, Alfeusun oğlu Yakub, Gayyur Simun, ve Yakubun oğlu Yahudanın oturdukları yukarı odaya çıktılar. ¹⁴ Bunların hepsi, kadınlar ve İsanın anası Meryem ile kardeşleri birlikte olarak daima gayretle duaya devam ederlerdi.

¹⁵ O günlerde, yüz yirmi kişi kadar bir cemaat bir arada iken, Petrus kardeşlerin ortasında kalkıp dedi: ¹⁶ Kardeşler, İsayı tutanlara kılavuzluk eden Yahuda hakkında evelce Davudun ağzı ile Ruhülkudüsün söylemiş olduğu yazı yerine gelmek gerekti. ¹⁷ Çünkü o bizden sayıldı ve bu hizmetten payını aldı. ¹⁸ (İmdi bu adam cinayet ücretle bir tarla edindi, başaşağı düşüp ortadan çatladı, bütün barsakları döküldü. ¹⁹ Ve bunu bütün Yeruşalimde oturanlar bilir; şöyle ki, onların dilinde o tarlaya Akeldama, yani Kan tarlası, denilir.) ²⁰ Çünkü Mezmurlar kitabında yazılmıştır:

“Konağı ıssız olsun,

Ve içinde oturan olmasın;”*

* Mezmur **69:25**.

ve

“Memuriyetini başkası alsın.”*

* Mezmur **109:8**.

²¹ İmdi Rab İsanın aramıza girip çıktığı bütün zamanda, ²² Yahyanın vaftizinden başlayıp bizden yukarı alındığı güne kadar, yoldaşlığımızda bulunan adamlardan biri, onun kıyamına bizimle beraber şahit olmak gerektir. ²³ İki kişiyi lâkabı Yustus olup Barsaba denilen Yusufu, ve Mattiası ileri sürdüler. ²⁴ Ve dua edip dediler: Ya Rab, sen ki, bütün insanların yüreklerini bilirsin, bu iki kişiden hangisini seçtin, onu göster de, ²⁵ Yahudanın kendi yerine gitmek için bu hizmet ve resalette onun bıraktığı yeri alsın. ²⁶ Onlar için kura attılar; kura Mattiasa düştü; ve on bir resuller ile sayıldı.

BAP 2

PENTİKOST günü olduğu zaman, hepsi bir arada toplu idiler. ² Zorlu bir yel esiyormuş gibi ansızın gökten bir ses geldi, ve bütün oturdukları evi doldurdu. ³ Ve ateşten imiş gibi bölünen diller onlara görünüp onların her biri üzerine kondu. ⁴ Hepsi Ruhülkudüsle

doldu, ve kendilerine Ruhun verdiği söyleyişe göre başka başka dillerle söylemeğe başladılar.

⁵ Gök altındaki her milletten Yahudiler, dindar adamlar, Yerusâlimde oturmakta idiler. ⁶ Ve bu ses gelince, halk bir araya toplanıp şaşırıldılar, çünkü her biri, onların kendi dilile söylediğini işitiyordu. ⁷ Hayran oldular, ve şaşırıp dediler: İşte, söyleyen bu adamlar hep Galileli değil mi? ⁸ Ve nasıl biz, her birimiz kendi ana dilimizi işitiyoruz? ⁹ Biz, Partlar, Medler, Elâmlılar, ve Mezopotamyada, Yahudiyede hem de Kappadokyada, Pontus ve Asyada, ¹⁰ Frikya hem de Pamfilyada, Mısırdâ ve Libya semtlerinde Kirine çevresinde oturanlar, gerek Yahudi ve gerek mühtedi Romalı misafirler, ¹¹ Giritliler ve Araplar, kendi dillerimizde Allahın büyük işlerini söylediklerini işitiyoruz. ¹² Ve hepsi hayran olup birbirlerine: Bu ne olsa gerek? diye tereddüt ediyorlardı. ¹³ Fakat başkaları eğlenip dediler: Onlar yeni şarapla dolmuşlar.

¹⁴ Fakat Petrus Onbirlerle beraber ayağa kalktı, ve sesini yükseltip onlara hitap etti: Ey Yahudiler, ve bütün Yerusâlimde oturanlar, bu size malûm olsun, ve sözlerime kulak verin. ¹⁵ Zira bunlar sandığınız gibi sarhoş değildir; çünkü günün üçüncü saatidir. ¹⁶ Fakat bu olan Yoel peygamber vasıtası ile söylenmiştir:

¹⁷ “Ve son günlerde vaki olacak ki, Allah diyor,
Bütün beşer üzerine Ruhumdan dökeceğim;
Oğullarınız da kızlarınız da peygamberlik edecekler,
Ve gençleriniz rüyetler görecekler,
İhtiyarlarınız da ruyalar görecekler;

¹⁸ O günlerde kullarım üzerine de cariyelerim üzerine de,
Ruhumdan dökeceğim; ve peygamberlik edecekler.

¹⁹ Ve yukarıda gökte hârikalar,
Aşağıda yeryüzünde de alâmetler,
Kan ve ateş ve duman buğusu vereceğim.

²⁰ Rabbin günü, o büyük ve şöhretli gün gelmeden önce,
Güneş karanlığa, ve ay kana döndürülecek;

²¹ Ve vaki olacak ki, her kim Rabbin ismini çağırırsa, kurtulacaktır.”*

* Yoel **2:28-32**.

²² Ey İsrail erleri, bu sözleri dinleyin: Nâsıralı İsayı, onun vasıtası ile Allahın aranızda yaptığı kudretli işler, hârikalar ve alâmetlerle size Allah tarafından tasdik edilmiş olan adam, nasıl ki, siz kendiniz de bilirsiniz, ²³ Allahın mukadder muradı ve ezeli ilmile ele verilmiş olarak günahkârlar elile onu haça gerdiniz, ve öldürdünüz; ²⁴ Allah ölüm acılarını çözerek onu kıyam ettirdi; çünkü onun ölüm tarafından tutulması mümkün değildi. ²⁵ Zira Davud onun için diyor:

“Rabbi daima önümde gördüm;

Çünkü sarsılmıyayım diye, o benim sağımdadır;

²⁶ Bunun için yüreğim mesrur oldu, ve dilim çok sevindi;

Bedenim de ümitle oturacak;

²⁷ Çünkü sen canımı ölümler diyarına terketmezsin,

Ve Mukaddesini çürüklük görmeğe bırakmazsın.

²⁸ Hayat yollarını bana bildirdin;

Didarınla beni meserretle dolduracaksın.”*

* Mezmur **16:8-11**.

²⁹ Kardeşler, size büyük ata Davud için açıkça demek gerektir ki, hem öldü, hem gömüldü, ve kabri bugüne kadar yanımızdadır. ³⁰ İmdi peygamber olduğundan, ve kendi

tahtı üzerine sulbünün semeresinden birini oturtacağını Allahın kendisine and ile kalem ettiğini bildiğinden ³¹ önceden görüp, o ne ölümler diyarına bırakıldı, ne de bedeni çürüme gördü, diye Mesihin kıyamı hakkında söyledi. ³² Bu İsayı Allah kıyam ettirdi; ve biz hepimiz bunun şahitleriyiz. ³³ İmdi Allahın sağ elile yükseltilmiş, Babadan Ruhülküdü vadini almış olup sizin bu gördüğünüzü ve işittiğinizi döktü. ³⁴ Çünkü Davud göklere çıkmadı; fakat kendisi diyor:

“Rab Rabbime dedi:

³⁵ Ben senin düşmanlarını ayaklarının basamağı yapıncıya kadar, Sağımda otur.”*

* Mezmur **110:1**.

³⁶ İmdi bütün İsrail evi gerçekten bilsin ki, kendisini haça gerdiğiniz bu İsayı Allah hem Rab hem Mesih etmiştir.

³⁷ Bunu işitince, yürekleri iğnelenip Petrusa ve obir resullere dediler: Kardeşler, ne yapalım? ³⁸ Petrus da onlara dedi: Tövbe edin; ve günahlarınızın bağışlanması için her biriniz İsa Mesihin ismile vaftiz olunsun; ve Ruhülküdü vergisini alacaksınız. ³⁹ Çünkü vaft, size ve çocuklarınıza, ve uzakta olanların hepsine, Allahımız Rabbin kendisine çağıracağı ne kadar adam varsa, onlardır. ⁴⁰ Ve başka bir çok sözlerle şehadet edip onları teşvik ederek: Bu sapık nesilden kendinizi kurtarın, dedi. ⁴¹ İmdi onun sözünü kabul edenler vaftiz olundular; ve o gün üç bin kadar can onlara katıldı. ⁴² Resullerin taliminde ve müşareketinde, ekmek kırmakta ve dualarda devam ediyorlardı.

⁴³ Her cana korku düştü; ve resuller vasıtası ile çok hârikalar ve alâmetler oluyordu. ⁴⁴ Bütün iman edenler bir arada olup her şeyleri müşterekti; ⁴⁵ mallarını ve mülklerini satıp onları hepsine herkesin ihtiyacına göre dağıtıyorlardı. ⁴⁶ Her gün birlikte mabede devam edip evde ekmek kırarak sevinçle ve yürek sadeliğiyle yemek yiyorlardı. ⁴⁷ Allaha hamdederek bütün kavim indinde lütuf bulmakta idiler. Rab da kurtulanları günden güne onlara katıyordu.

BAP 3

PETRUS ile Yuhanna dua vakti olan dokuzuncu saatte mabede çıkıyorlardı. ² Anadan doğma total bir adam götürülmekte idi, mabede girenlerden sadaka dilenmek için her gün onu mabedin Güzel denilen kapısı yanına koyarlardı; ³ ve mabede girmek üzere olan Petrus ile Yuhannayı görüp sadaka istedi. ⁴ Petrus da Yuhanna ile ona göz dikip: Bize bak, dedi. ⁵ Ve adam onlardan bir şey almağı umarak kendilerine dikkat ediyordu. ⁶ Fakat Petrus dedi: Bende gümüş ve altın yoktur; ancak bende olanı sana veriyorum. Nâsıralı İsa Mesih ismile yürü! ⁷ Ve sağ elinden onu tutup kaldırdı; ve hemen ayakları ve topuk kemikleri kuvvet buldu. ⁸ Sıçrıyıp ayakta durdu ve yürümeğe başladı; gezinip sıçrıyarak ve Allaha hamdederek onlarla mabede girdi. ⁹ Bütün kavim onu yürümekte ve Allaha hamdetmekte gördüler; ¹⁰ ve onu tanıdılar, mabedin Güzel kapısında sadaka için oturan adam bu idi; ve ona vaki olandan ötürü hayret ve şaşkınlıkla doldular.

¹¹ Ve adam, Petrus ile Yuhannayı tutmakta iken, bütün kavim şaşarak, Süleymanın Eyvanı denilen yere, onların yanına koştular. ¹² Petrus bunu görünce, kavma cevap verdi: Ey İsrail erleri, niçin buna şaşıyorsunuz? Yahut biz kendi kudretimiz veya takvamızla onu yürütmüşüz gibi, bize niçin göz dikiyorsunuz? ¹³ İbrahimin, İshakın ve Yakubun Allahı, atalarımızın Allahı, kendi Kulu İsayı taziz etti; onu siz ele verdiniz, ve Pilatus onu salıvermeğe karar vermişken, Pilatusun önünde onu inkâr ettiniz. ¹⁴ Ve o Mukaddesi ve Salihi inkâr edip bir katilin size bağışlanmasını istediniz. ¹⁵ Ve hayat Reisini öldürdünüz; Allah onu ölümlerden kıyam ettirdi; bunun şahitleri biziz. ¹⁶ Onun ismine olan iman ile bu gördüğünüz ve bildiğiniz adamı onun ismi kuvvetlendirdi; ve

onun vasıtası ile olan iman hepinizin karşısında o adama bu tam sağlığı verdi. ¹⁷ Şimdi, ey kardeşler, biliyorum ki, reisleriniz gibi, siz de bunu bilmiyerek işlediniz; ¹⁸ ve Allah Mesihinin elem çekeceğine dair bütün peygamberlerin ağız ile önceden haber verdiği şeyleri böylece yerine getirdi. ¹⁹ İmdi günahlarınızın silinmesi için tövbe edin, ve dönün, ta ki, Rabbin önünden tazelenmek vakitleri gelsin; ²⁰ ve size tayin olunan Mesih İsayı göndersin; ²¹ Allahın kadimden beri mukaddes peygamberlerinin ağız ile söylediği bütün şeylerin iadesine kadar, gök onu kabul etmek gerektir. ²² Gerçek Musa demiştir: “Rab Allah size kardeşleriniz arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak; bütün şeylerde, size her ne söylese, onu dinliyeceksiniz.”* ²³ “Ve vaki olacaktır ki, kavmdan o peygamberi dinlemiyen her can helâk edilecektir.”* ²⁴ Ve bütün peygamberler, Samuel, ve sıra ile gelenlerden beri söyleyenlerin hepsi de, bu günleri ilân ettiler. ²⁵ Siz peygamberlerin, ve İbrahime: “Yerin bütün aileleri senin neslinde mubarek kılınacaktır,”* diye Allahın atalarınızla kestiği ahdin oğullarısınız. ²⁶ Allah her birinizi kötülüklerinden döndürmekle mubarek kılsın diye, Kulunu kıyam ettirip önce size gönderdi.

* Tesniye **18:15**.

* Tesniye **18:19**.

* Tekvin **12:3; 22:18; 26:4; 28:14**.

BAP 4

VE onlar kavma söylerken, kâhinler, mabedin kumandanı ve Sadukiler, kavma öğreterek ² İsada ölümlerden kıyama ilân eyledikleri için, çok gücenerek üzerlerine geldiler. ³ Ve onlara el attılar, ve ertesi güne kadar hapishaneye koydular; çünkü zaten akşamdı. ⁴ Fakat sözü işitenlerin bir çoğu iman ettiler; ve adamların sayısı beş bin kadar oldu. ⁵ Ve ertesi gün vaki oldu ki, reisleri, ihtiyarları ve yazıcıları Yerusâlimde toplandılar; ⁶ başkâhin Hanna, Kayafa, Yuhanna, İskender ve başkâhinin akrabasından olanların hepsi orada idiler. ⁷ Ve onları ortada durdurdukları zaman, sordular: Siz hangi kudretle, yahut hangi isimle bunu yaptınız? ⁸ O zaman Petrus Ruhülkudüsle dolu olup onlara dedi: Ey kavmin reisleri, ve ihtiyarlar, ⁹ eğer biz bugün hasta adama olan iyi iş, ve ne ile şifa bulunduğu hakkında tahkik olunuyorsak, ¹⁰ hepinize, ve bütün İsrail kavmina malûm olsun ki, haça gerdiğiniz, ve Allahın ölümlerden kıyam ettirdiği Nâsıralı İsa Mesihinin ismile bu adam karşınızda sağlam duruyor. ¹¹ Bu o taştır* ki, siz yapıcılar tarafından tahkir edilip köşenin başı oldu. ¹² Ve başka hiç birinde kurtuluş yoktur; çünkü gök altında adamlar arasında verilmiş başka bir isim yoktur ki, onunla kurtulabilelim.

* Mezmur **118:22**.

¹³ Onlar da Petrusun ve Yuhannanın cesaretini gördükleri, ve okumamış, avamdan adamlar olduklarını anladıkları zaman, şaşıldılar; ve onların İsa ile beraber bulunmuş olduklarını bildiler. ¹⁴ Ve şifa bulan adamı onlarla beraber durmakta görerek buna karşı söyleyemediler. ¹⁵ Fakat Millet meclisinden çıkmalarını kendilerine emrettikten sonra, aralarında öğütleşip dediler: ¹⁶ Bu adamlara ne yapalım? çünkü onların elile belli bir alâmet yapıldığı bütün Yerusâlimde oturanlara aşikârdır; ve inkâr edemeyiz. ¹⁷ Fakat kavm arasında daha çok yayılmasın diye onları tehdit edelim de artık bu isimle kimseye söz söylemesinler. ¹⁸ Ve onları çağırıp katiyyen İsa ismile söz söyleyip öğretmesinler diye tenbih ettiler. ¹⁹ Fakat Petrus ve Yuhanna cevap verip onlara dediler: Sizi Allahtan ziyade dinlemek Allah gözünde doğru mudur? siz hükmedin; ²⁰ çünkü biz gördüğümüz ve işittiğimiz şeyleri söylememek elimizde değildir. ²¹ Ve kavmdan dolayı onları nasıl cezalandıracaklarını bilmiyerek, kendilerini daha çok tehdit ettikten sonra, salıverdiler, çünkü herkes olan işten dolayı Allahı taziz ediyordu. ²² Çünkü üzerinde şifa alâmeti vaki olan adam kırk yaşını geçmişti.

²³ Onlar salıverildikten sonra, arkadaşlarına geldiler, kendilerine başkâhinlerin ve ihtiyarların bütün dediklerini onlara bildirdiler. ²⁴ Ve onlar bunu işitince Allaha birlikte ses yükseltip dediler: Ya Rab, sen ki, gök, yeri, denizi ve içlerindeki her şeyi yarattın, ²⁵ sen Ruhülkudüs vasıtası ile, atamız Davud kulunun ağzı ile, dedin:

“Niçin Milletler kaynaştılar,
Ve ümmetler boş şeyler kuruntu ettiler?

²⁶ Dünyanın kırılları saf bağladılar,
Ve hükümdarlar bir arada,
Rabbe karşı ve Mesihine karşı toplandılar.”*

* Mezmur 2:1, 2.

²⁷ Çünkü senin elinin ve muradının vaki olmasını evelden takdir ettiği şeylerin hepsini yapmak için Hirodes, ve Pontuslu Pilatus, ²⁸ Milletler ve İsrail kavmları ile, meshettiğin mukaddes Kulun İsayaya karşı, gerçek bu şehirde bir araya toplandılar. ²⁹ Ve şimdi, ya Rab, onların tehditlerine bak, mukaddes Kulun İsanın ismile alâmetler ve hârikalar olsun diye şifa vermek için elini uzattığın zaman, ³⁰ kullarına da senin sözünü bütün cesaretle söylemeği ihsan eyle. ³¹ Onlar dua ettikten sonra, toplanmış oldukları yer sarsıldı; hepsi Ruhülkudüsle doldular, ve Allahın sözünü cesaretle söylüyorlardı.

³² İman edenlerin cemaati tek yürek ve tek can idi; ve hiç biri kendisinin olan şeyler için: Benimdir, demiyordu; fakat her şey onlar için müşterekti. ³³ Ve resuller büyük kuvvetle Rab İsanın kıyamına şehadet ediyorlardı; ve hepsinin üzerinde büyük lûtuftu vardı. ³⁴ Çünkü aralarında yoksul kimse yoktu; zira tarlaları yahut evleri olanların hepsi satıp, satılmış olan şeylerin bedellerini getirerek ³⁵ resullerin ayakları önüne koyuyorlardı; ve her birine ihtiyacına göre dağıtılıyordu.

³⁶ Resuller tarafından Barnabas (ki, tercüme olunursa, Teselli oğlu demektir) lâkabı ile anılan aslı Kıbrıslı Yusufun, Levili bir adamın, tarlası vardı; ³⁷ ve onu sattı, ve parayı getirip resullerin ayakları önüne koydu.

BAP 5

FAKAT Hananya denilen adamın biri, karısı Safira ile bir mülk sattılar, ² karısının da haberi olarak değerinden bir kısmını kendine ayırdı, ve bir kısmını götürüp resullerin ayakları önüne koydu. ³ Fakat Petrus dedi: Ey Hananya, niçin Şeytan senin yüreğini doldurdu da Ruhülkudüse yalan söylüüp tarlanın değerinden bir kısmını kendine ayırdın?

⁴ Kaldığı halde sana kalmıyor muydu? ve satıldıktan sonra, senin hükmünde değil miydi? Nasıl oldu da yüreğine bu şeyi koydun? İnsanlara değil, ancak Allaha yalan söyledin. ⁵ Hananya bu sözleri işitince, düşüp ruhu verdi; ve bütün işitenler üzerine büyük korku düştü. ⁶ Gençler kalkıp onu kefenlediler, ve dışarı çıkarıp gömdüler.

⁷ Ve vaki oldu ki, hemen üç saat kadar ara ile karısı da, vaki olanı bilmiyerek içeri girdi. ⁸ Petrus ona cevap verdi: Tarlayı o kadara mı sattınız? bana söyle. O da: Evet, o kadara, dedi. ⁹ Fakat Petrus ona dedi: Nasıl oldu da Rabbin Ruhunu denemek için aranızda sözbirliği ettiniz? İşte, kocanı gömenlerin ayakları kapıdadır, seni de dışarı götüreceklerdir. ¹⁰ O da hemen Petrusun ayakları yanına düşüp ruhu verdi; ve gençler içeri girip onu ölmüş buldular; ve dışarı çıkararak kocasının yanına gömdüler. ¹¹ Bütün kilise üzerine, ve bütün bu şeyleri işitenler üzerine büyük korku düştü.

¹² Resullerin ellerile kavm arasında çok alâmetler ve hârikalar oluyordu; ve hepsi birlikte Süleymanın Eyvanında bulunuyorlardı. ¹³ Fakat obirlerinden kimse onlara katılmağa cesaret etmiyordu; kavm ise onları tâzim ediyordu; ¹⁴ iman eden daha bir çok erkekler ve kadınlar Rabbe katılıyorlardı; ¹⁵ şöyle ki, Petrus geçtiği zaman, hiç olmazsa onun gölgesi onların birini gölgelendirsin, diye hastaları sokaklara çıkarıp döşekler ve kerevetler

üzerine koyarlardı. ¹⁶ Yeruşalim etrafında olan şehirlerin ahalisi de hastaları ve murdar ruhlardan azap çekenleri getirerek toplandılar; onların hepsi şifa buldular.

¹⁷ Başkâhin ve bütün beraberinde olanlar (ki, Sadukiler fırkasından idiler) kalkıp kıskançlıkla doldular, ¹⁸ ve resuller üzerine el atıp onları umumî hapishaneye koydular. ¹⁹ Fakat Rabbin bir meleği geceleyin zindan kapılarını açtı, ve onları dışarı çıkarıp dedi: ²⁰ Gidin, ve mabette durup bu Hayatın bütün sözlerini kavma söyleyin. ²¹ Ve onlar bunu işitince, gün doğarken mabede girip öğretiler. Ve başkâhin ve beraberinde olanlar gelip Millet meclisini ve İsrail oğullarının bütün ayanını bir araya çağırıldılar, ve onları getirsinler diye hapishaneye adam gönderdiler. ²² Fakat memurlar geldikleri zaman, zindanda onları bulmadılar, ve dönerek haber verip dediler: ²³ Hapishaneyi sıkıca kapalı, ve muhafızları kapıların önünde durmakta bulduk; fakat açınca içerde kimseyi bulmadık. ²⁴ Mabedin kumandanı ve başkâhinler bu sözleri işitince: Bu ne olabilir? diye onlar hakkında tereddüt ettiler. ²⁵ Ve bir adam gelerek onlara haber verdi: İşte, zindana koyduğunuz adamlar mabette durup halka öğretiyorlar. ²⁶ Bunun üzerine kumandan memurlarla beraber gitti, ve onları zorlamıyarak getirdi; çünkü taşlarız diye kavmdan korkuyorlardı. ²⁷ Ve onları getirip Millet meclisinin önünde durdurdular. Ve başkâhin onlara sorup dedi: ²⁸ Bu isim ile öğretmeyin, diye size sıkı tenbih ettik; ve işte, öğretişiniz ile Yeruşalimi doldurdunuz, ve bu adamın kanını üzerimize getirmek niyetindedesiniz. ²⁹ Fakat Petrus ve resuller cevap verip dediler: İnsanlardan ziyade Allaha itaat etmek gerektir. ³⁰ Sizin ağaca asarak öldürdüğünüz İsayı atalarımızın Allahı kıyam ettirdi. ³¹ Allah onu kendi sağ eline Reis ve Kurtarıcı olarak yükseltti, ta ki, İsraille tövbe ve günahların bağışlanmasını versin. ³² Biz bu şeylerin şahitleriyiz; ve ona itaat edenlere Allahın verdiği Ruhülkudüs de şahittir.

³³ Fakat onlar bunu işitince, çok kızıp resulleri öldürmeyi kurdular. ³⁴ Fakat şeriat müderrisi, ve bütün kavmin muteber tuttuğu Gamaliel denilen bir Ferisi, Millet meclisinde kalktı, ve resulleri biraz dışarı çıkarsınlar diye emretti. ³⁵ Ve onlara dedi: Ey İsrail erleri, bu adamlar hakkında yapmak üzre olduğunuz şeyden dolayı sakının. ³⁶ Çünkü bu günlerden önce Tevdas, kendisini bir şeymiş gibi göstererek ayaklandı, ona dört yüz kişi kadar katıldılar, kendisi öldürülüp ona itaat edenlerin hepsi dağıldılar, ve yok oldular. ³⁷ Ondan sonra tahrir günlerinde, Galileli Yahuda ayaklandı, ve bir kavmi peşine taktı; o da helâk oldu, ve hep ona itaat edenler dağıldılar. ³⁸ Ve şimdi size derim: Bu adamlardan vazgeçin, ve onları bırakın ki, Allaha karşı da cenk ediciler olmyasınız; çünkü bu niyet veya bu iş insanlardan ise, bozulacaktır; ³⁹ fakat Allahtan ise, onları bozmağa sizin gücünüz yetmez. ⁴⁰ Ona kandılar, ve resulleri çağırıp onları dövdükten sonra, İsanın ismile söylemesinler diye tenbih ettiler, ve salıverdiler. ⁴¹ Böylece onlar o İsim için hakaret görmeğe lâıyk sayıldıklarına sevinerek, Millet meclisi önünden çıktılar. ⁴² Ve her gün mabette ve evde öğretmekten ve İsa Mesihi müjdelemekten vazgeçmiyorlardı.

BAP 6

ŞAKİRTLERİN çoğalmakta olduğu o günlerde, Yunanca konuşan Yahudilerden İbranîlere karşı mırıldanma oldu; çünkü kendi dullarına gündelik yardımda bakılmıyordu.

² Ve Onikiler, şakirtler cemaatini yanlarına çağırıp dediler: Allahın sözünü bırakıp sofralara hizmet etmemiz iyi değil. ³ İmdi ey kardeşler, haklarında iyi şahadet olunan Ruh ve hikmetle dolu yedi kişi aranızda araştırın; onları bu işe tayin edelim. ⁴ Biz ise, duada ve sözün hizmetinde gayretle devam ederiz. ⁵ Ve bu söz bütün cemaate hoş görüldü; ve iman ve Ruhülkudüsle dolu bir adam olan İstefanosu ve Filipusu, Prohorosu, Nikanoru, Timonu, Parminası ve Antakyalı mühtedi Nikolaosu seçtiler; ⁶ onları resuller önünde durdurdular; resuller de dua ettikten sonra, onlar üzerine ellerini

koydular.

⁷ Allahın sözü büyüyordu, ve Yerus alimde Şakirtlerin sayısı çok artıyordu. K ahinlerden bir çoğu da imana itaat ediyorlardı.

⁸ İstefanos inayet ve kudretle dolu olarak kavm arasında büyük hârikalar ve alâmetler yapıyordu. ⁹ Ve Libertinler havrası denilen havradan, ve Kirinelilerden, ve İskenderiyelilerden, Kilikyadan ve Asyadan olanlardan bazıları kalkıp İstefanos ile  ekiŐiyorlardı, ¹⁰ ve onun sözündeki hikmet ve Ruha karşı koyamıyorlardı. ¹¹ O zaman adamlar ayarttılar, ve bunlar: Musa ve Allaha karşı k frettiğini biz işittik, dediler. ¹² Kavmı, ihtiyaşları ve yazıcıları kışkırttılar, ve üzerine gelerek onu tutup Millet meclisine götürdüler; ¹³ ve yalancı Şahitler koydular ve bunlar dediler: Bu adam Şu mukaddes yere, ve Şeriate karşı sözler söylemekten vazgeçmiyor; ¹⁴  nk  bu Nâsıralı İsa bu yeri harap edecek, ve Musanın bize verdiği âdetleri deđiŐtirecektir, dediğini işittik. ¹⁵ Millet meclisinde oturanların hepsi onun üzerine gözlerini dikerek, yüzünü bir melek yüzü gibi gördüler.

BAP 7

BAŞKÂHİN: Bu Şeyler böyle midir? dedi. ² O da dedi:

Kardeşler ve babalar, dinleyin. Atamız İbrahim Haranda oturmazdan önce, Mezopotamyada bulunduğu zaman, izzet Allahı kendisine göründü, ³ ve ona dedi: Memleketinden, ve akrabanın yanından  ık, ve sana göstereceğim memlekete gel. ⁴ O zaman Kildan ilerin memleketinden çıkıp Haranda oturdu; ve babası öldükten sonra, oradan Şimdi oturduğunuz memlekete Allah onu getirdi. ⁵ Ve orada kendisine miras olarak ayak koyacak yer bile vermedi; ve daha çocuğu yok iken, orayı kendisine ve kendisinden sonra zürriyetine mülk olarak vermeği vadetti. ⁶ Allah Şöyle dedi: Yabancı memlekette dört yüz yıl z rriyetin garip olacaktır, ve onu k le edecekler, ona cefa eyliyeceklerdir. ⁷ Allah dedi: Ve kölelik edecekleri millete ben h kmedeceğim; ve bu Şeylerden sonra çıkıp bu yerde bana kulluk edeceklerdir. ⁸ Ve ona sünnet ahdini verdi; ve böylece İbrahim İŐhakın babası olup onu sekizinci günde sünnet etti; ve İŐhak Yakubun, Yakub da on iki büyük ataların babası oldu. ⁹ Ve büyük atalar Yusufu kıskanarak Mısıra sattılar; ve Allah onunla idi, ¹⁰ ve onu bütün sıkıntılarından kurtardı, ve Mısır kıralı Firavun önünde ona inayet ve hikmet verdi; o da kendisini Mısırın ve bütün evinin üzerine vali etti. ¹¹ Ve bütün Mısır ve Kenân memleketi üzerine kıtlık ve büyük sıkıntı geldi; ve atalarımız yiyecek bulmuyorlardı. ¹² Fakat Yakub Mısırdaki buğday olduğunu işitince, ilk defa atalarımızı gönderdi. ¹³ Ve ikinci defada, Yusuf kardeŐlerine bildirildi, ve Yusufun soyu Firavuna belli oldu. ¹⁴ Yusuf da gönderip babası Yakubu ve bütün akrabası, yetmiş beş canı, çağırdı. ¹⁵ Ve Yakub Mısıra indi; kendisi ve atalarımız  d ler; ¹⁶ ve Őekeme götürülüp İbrahimin Őekemde Hamor oğullarından gümüş pahası ile satın aldığı kabre konuldular. ¹⁷ Fakat Allahın İbrahime ettiği vadin vakti yaklaştığı zaman, kavm Mısırdaki büyüyüp çođalmıŐtı; ¹⁸ o vakte kadar ki, Mısır  zerine Yusufu tanımayan başka bir kiral  ıktı. ¹⁹ O kiral soyumuza hile etti, ve yaŐamasınlar diye çocuklarını dışarı atmaları için babalarımıza cefa eyledi. ²⁰ Musa o zamanda doğdu, ve gayet güzeldi;    ay babası evinde beslendi; ²¹ ve dışarı atıldığı zaman, Firavunun kızı onu kaldırıp kendisine oğul olsun diye besledi. ²² Musa Mısırlıların her hikmetinde öğretilip sözlerinde ve iŐlerinde kudretli idi. ²³ Fakat kırk yaŐı dolmak vakitlerinde yüreğine kardeşleri, İsrail oğullarını, yoklamak arzusu geldi. ²⁴ Ve haksızlık çeken birini görüp onu müdafaa etti, ve Mısırlıyı vurup ezilenin öcünü aldı. ²⁵ Allahın kendi elile onlara kurtuluş vermekte olduğunu kardeşleri anladılar sanıyordu; fakat anlamadılar. ²⁶ Ertesi gün onlar çekiŐmekte iken onlara göründü, ve kendilerini barıŐtırmak istiyip dedi:

Efendiler, siz kardeşlersiniz, niçin birbirinize gaddarlık ediyorsunuz? ²⁷ Fakat komşusuna gadreden adam onu itip dedi: Seni üzerimize kim reis veya hâkim etti? ²⁸ Dün Mısırlıyı öldürdüğün gibi, beni de öldürmek mi istiyorsun? ²⁹ Bu söz üzerine Musa kaçtı, ve Midyan memleketinde konuk olup orada iki oğul babası oldu. ³⁰ Ve kırk yıl dolunca Sina dağı çölünde çalı ateşi alevinde kendisine bir melek göründü. ³¹ Ve Musa gördüğü zaman, bu görünüşe şaştı, ve bakmak için yaklaşınca, Rabbin sesi geldi: ³² Ben senin atalarının Allahı, İbrahimin, İshakın, ve Yakubun Allahıyım. Musayı titreme alıp bakmağa cesaret edemiyordu. ³³ Ve Rab ona dedi: Ayaklarından çarıkları çıkar; çünkü üzerinde durduğun yer mukaddes topraktır. ³⁴ Gerçekten Mısırda olan kavmımın sıkıntısını gördüm, ve onun iniltisini işittim, onları kurtarmağa indim; şimdi gel, seni Mısıra göndereceğim. ³⁵ Seni kim reis veya hâkim etti? diyerek istemedikleri bu Musayı, Allah çalıda kendisine görünen meleğin elile reis ve kurtarıcı olarak gönderdi. ³⁶ Bu adam Mısırda, ve Kızıl Denizde, ve kırk yıl çölde hârikalar ve alâmetler yaparak onları çıkardı. ³⁷ İsrail oğullarına: "Allah size kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber çıkaracaktır,"* diyen o Musadır. ³⁸ Sina dağında kendisine söyliyene melek ile ve atalarımız ile çöldeki kilisede olan odur, o ki, bize vermek üzere diri sözler aldı. ³⁹ Ve atalarımız ona itaat etmek istemiyip kendisini reddederek yüreklerle Mısıra döndüler. ⁴⁰ Ve Haruna dediler: "Önümüzden gidecek bize ilâhlar yap; çünkü bizi Mısır diyarından çıkarana o Musaya ne oldu bilmiyoruz."* ⁴¹ O günlerde bir buzağı yaptılar; puta kurban takdim edip ellerinin işleriyle sevindiler. ⁴² Ve Allah döndü, ve onları gök ordusuna kulluk etmeğe bıraktı; nitekim peygamberlerin kitabında yazılmıştır:

* Tesniye **18:15**.

* Çıkış **32:1**.

"Ey İsrail evi, kırk yıl çölde

Bana mı zebihalar ve kurbanlar takdim ettiniz?

⁴³ Ve Molokun çardağını,

Ve Refan ilâhının yıldızını,

Onlara tapmak için yaptığın suretleri taşıdınız;

Ve sizi Babilen öte götüreceğim."*

* Amos **5:25-27**.

⁴⁴ Şehadet çadırını gördüğü örneğe göre yapsın diye, Musaya söylemiş olanın emrettiği gibi, şehadet çadırı çölde atalarımızda idi. ⁴⁵ Atalarımız sırası ile alarak Yeşu ile beraber milletlerin mülküne onu getirdiler; o milletleri Allah Davudun günlerine kadar atalarımızın önünden kovdu. ⁴⁶ Davud Allah indinde inayet bulup Yakubun Allahına bir mesken bulmak diledi. ⁴⁷ Fakat Süleyman ona bir ev yaptı. ⁴⁸ Lâkin Yüce Olan el ile yapılan evlerde oturmaz; nitekim peygamber diyor:

⁴⁹ "Tahtım gök, ve ayaklarıma basamak yerdir;

Siz bana nasıl bir ev yaparsınız? Rab diyor;

Yahut neresi rahatım yeri?

⁵⁰ Bütün bunları yapan benim elim değil mi?"*

* İşıya **66:1, 2**.

⁵¹ Ey boyunları sert, yürekleri ve kulakları sünnetsiz adamlar! Siz daima Ruhülküdüse karşı duruyorsunuz; atalarınızın ettiği gibi siz de ediyorsunuz. ⁵² Atalarınız peygamberlerin hangisine eza etmediler? ve o Salihin geleceğini önceden bildirenleri öldürdüler; siz de şimdi onun hainleri ve katilleri oldunuz. ⁵³ Siz ki, şeriati meleklerin tertip ettikleri gibi aldınız, ve tutmadınız.

⁵⁴ Onlar bu şeyleri işitince çok kızıp üzerine diş gıcırdattılar. ⁵⁵ Fakat o, Ruhülküdüslle

dolu olup gözlerini göke dikerek Allahın celâlini, ve Allahın sağında durmakta olan İsayı gördü, ⁵⁶ ve dedi: İşte, gökleri açılmış, ve İnsanoğlunu Allahın sağında durmakta görüyorum. ⁵⁷ Fakat onlar yüksek sesle bağırıp kulaklarını tıkadılar, ve hep birden üzerine saldırdılar; ⁵⁸ ve onu şehirden dışarı atıp taşladılar; ve şahitler kendi esvaplarını Saul denilen bir gencin ayakları yanına koydular. ⁵⁹ İstefanos: Ya Rab İsa, ruhumu al, diyerek dua etmekte iken onu taşladılar. ⁶⁰ Diz çöküp yüksek sesle: Ya Rab, onlara bu günahı yükleme, dedi. Ve bunu söyleyince uykuya vardı.

BAP 8

VE onun öldürülmesine Saul razı olmuştu.

O günde Yerusâlimde olan kiliseye karşı büyük eza oldu; resullerden başka, hepsi Yahudiye ve Samiriye memleketlerinde her yana dağıldılar. ² Dindar adamlar İstefanosu gömdüler, ve ona büyük yas tuttular. ³ Fakat Saul evden eve girerek kiliseyi perişan ediyordu; ve erkekleri ve kadınları sürükliyip zindana atıyordu.

⁴ İmdi dağılanlar sözü müjdeliyerek dolaştılar. ⁵ Ve Filipus Samiriye şehrine inip onlara Mesihi ilân etti. ⁶ Ve yapmakta olduğu alâmetleri halk işitip görünce Filipus tarafından söylenenlere hep birden kulak verdiler. ⁷ Çünkü murdar ruhları olan çok kimselerden ruhlar yüksek sesle bağırıp çıkarlardı, ve çok kötürüm ve topallar iyi oldular. ⁸ Ve o şehirde büyük sevinç oldu.

⁹ Fakat şehirde sihirbazlık eden, kendisini büyük bir adam göstererek Samiriye ahalisini hayrete düşüren Simun adlı biri vardı; ¹⁰ ve: Allahın Büyük denilen kudreti budur, diyerek küçükten büyüğe kadar hepsi ona dikkat ederlerdi. ¹¹ Ve ona dikkat ederlerdi, çünkü çok zamandan beri kendi sihirbazlıkları ile onları hayrete düşürmüştü. ¹² Fakat Allahın melekûtu ve İsa Mesihin ismi hakkında müjdeliyen Filipusa iman ettikleri zaman, erkekler ve kadınlar vaftiz olundular. ¹³ Simun kendisi de iman etti; ve vaftiz olunarak daima Filipusun yanında durup yapılan alâmetleri ve büyük kudretleri görür, şaşardı.

¹⁴ Ve Yerusâlimde olan resuller Allahın sözünü Samiriyenin kabul ettiğini işitince, Petrusu ve Yuhannayı onlara gönderdiler; ¹⁵ bunlar da indikleri zaman, Ruhülkudüsü alsınlar diye onlar için dua ettiler; ¹⁶ çünkü onlardan hiç biri üzerine henüz inmemişti; yalnız Rab İsanın ismine vaftiz olunmuşlardı. ¹⁷ O zaman resuller, onların üzerine ellerini koydular, onlar da Ruhülkudüsü aldılar. ¹⁸ Ve resullerin elleri konulmakla Ruhülkudüs verildiğini görünce Simun onlara para getirip dedi: ¹⁹ Bana da bu kudreti verin de, kimin üzerine ellerimi korsam, Ruhülkudüsü alsın. ²⁰ Fakat Petrus ona dedi: Gümüşün seninle beraber helâk olsun, çünkü Allaha karşı yüreğın doğru değil. ²¹ Bu şeyde senin ne payın var ne de nasibin; çünkü Allaha karşı yüreğın doğru değil. ²² İmdi bu kötülüğünden tövbe edip Allaha yalvar, belki yüreğının düşüncesi sana bağışlanır. ²³ Çünkü seni öd acılığında ve sapıklık bağlarında görüyorum. ²⁴ Simun da cevap verip dedi: Benim için siz Rabbe yalvarın da, bu dediklerinizden hiç biri üzerime gelmesin.

²⁵ İmdi Rabbin sözüne şehadet edip söyledikten sonra, Samiriyelilerin bir çok yerlerine incili vâzederek Yerusâlime döndüler.

²⁶ Fakat Rabbin bir meleği Filipusa söyleyip dedi: Kalk, Yerusâlimden Gazaya inen yola, cenuba doğru git; orası çöldür. ²⁷ O da kalkıp gitti; ve işte, Habeş ilinden bir adam, Habeşlerin kıralıçası Kandakinin veziri, bütün hazineleri üzerine müdür olan bir hadım, Yerusâlime tapınmağa gelmişti. ²⁸ Geri gitmekte ve arabasında oturup İşaya peygamberi okumakta idi. ²⁹ Ve Ruh Filipusa dedi: Yaklaş, ve bu arabaya katıl. ³⁰ Filipus da yanına koştu, ve İşaya peygamberi okumakta olduğunu işiterek dedi: Acaba okuduğunu anlıyor musun? ³¹ O da dedi: Biri bana yol göstermedikçe, nasıl anlıyabileyim? Ve binip kendisile oturmasını Filipusa yalvardı. ³² Ve kitaptan okuduğu yer bu idi:

“Koyun gibi boğazlanmağa götürüldü;
Ve kuzu kırkıcısı önünde dilsiz olduğu gibi,
Öylece ağızını açmıyor;
³³ Mahkûmiyeti kendi alçalmasında kaldırıldı;
Onun neslini kim beyan edecek?
Çünkü onun hayatı yerden kaldırılıyor.”*

* İşıya **53:7, 8**.

³⁴ Hadım da Filipusa cevap verip dedi: Sana rica ederim, peygamber bunu kimin için söylüyor? kendisi için mi, yahut başka birisi için mi? ³⁵ Filipus da ağızını açtı, ve bu yazıdan başlayıp İsayı ona müjdeledi. ³⁶ Ve yolda giderlerken bir suya geldiler; ve hadım dedi: İşte su; vaftiz olunmama ne engel var? ³⁸ Ve arabanın durmasını emretti; Filipus ve hadım, ikisi de suya indiler; ve Filipus onu vaftiz etti. ³⁹ Ve sudan çıktıkları zaman, Rabbin Ruhü Filipusu alıp götürdü; ve hadım artık onu görmedi, çünkü sevinerek yoluna gitti. ⁴⁰ Filipus ise, Azotusta bulundu; ve Kayseriyeye gelinceye kadar dolaşarak, incili bütün şehirlere müjdeliyordu.

* Bazı eski metinler, tam olarak yahut kısmen, **37** inci âyeti ilâve ediyorlar: *Ve Filipus dedi: Eğer bütün yüreğinle iman edersen caizdir. Ve o cevap verip dedi: İman ederim ki İsa Mesih Allahın Oğludur.*

BAP 9

VE Saul hâlâ Rabbin şakirtlerine karşı tehdit ve katil soluyarak başkâhine geldi, ² ve erkek olsun, kadın olsun, bu Yoldan olanları bulursa, bağlı olarak Yerusâlime getirebilsin diye başkâhinden Şama, havralara mektuplar istedi. ³ Ve yolda giderken, Şama yaklaştığı zaman vaki oldu ki, gökten bir nur ansızın çevresinde parladi. ⁴ Ve yere düşüp bir sesin kendisine: Saul, Saul, niçin bana eza ediyorsun? dediğini işitti. ⁵ O da: Ya Rab, sen kimsin? dedi. Ve o dedi: Ben eza ettiğin İsayım; ⁶ fakat kalk, ve şehre gir, ve ne etmen gerektir sana söylenecek. ⁷ Onunla yolculuk eden adamların nutku tutulup durdular; sesi işitiyorlar, fakat kimseyi görmiyorlardı. ⁸ Ve Saul yerden kalktı; gözlerini açınca bir şey görmiyordu. Onlar da kendisini yederek Şama götürdüler. ⁹ Ve üç gün görmez olup, ne yedi ne de içti.

¹⁰ Ve Şamda Hananya adlı bir şakirt vardı; ve Rab ona bir rüyette: Ey Hananya, dedi. O da: Ya Rab, işte ben, dedi. ¹¹ Ve Rab ona dedi: Kalk, Doğru denilen sokağa git, ve Yahudanın evinde adı Saul olan Tarsusluyu ara; çünkü işte, o dua ediyor; ¹² ve Hananya adlı bir adamın kendi yanına girdiğini, ve gözleri yine görsün diye ellerini üzerine koyduğunu görmüştür. ¹³ Ve Hananya cevap verdi: Ya Rab, bu adam için Yerusâlimde mukaddeslerine ne kadar kötülük ettiğini çok kimselerden işittim; ¹⁴ ve burada senin ismini çağırınların hepsini bağlamak için başkâhinlerden salâhiyeti var. ¹⁵ Fakat Rab ona dedi: Git, çünkü ismimi Milletler, kırallar, ve İsrail oğulları önüne götürmek üzre o benim için seçilmiş bir âlettir. ¹⁶ Çünkü benim ismim uğrunda onun ne kadar şeyler çekmesi gerek idiğini kendisine ben göstereceğim. ¹⁷ Ve Hananya gidip o eve girdi; ve Saulun üzerine ellerini koyup dedi: Saul kardeş, geldiğin yolda sana görünen Rab, İsa, gözlerin yine görsün ve Ruhülkudüsle dolasın diye beni gönderdi. ¹⁸ Hemen gözlerinden sanki pullar düştü, ve gördü. ¹⁹ Ve kalkıp vaftiz olundu; ve yemek yiyip kuvvetlendi. Şamda olan şakirtlerle bir kaç gün kaldı. ²⁰ Hemen havralarda, İsa Allahın Oğludur, diye vâzetti. ²¹ Ve işitenlerin hepsi şaşırıp diyorlardı: Yerusâlimde bu ismi çağırınları perişan eden bu değil mi? ve onları başkâhinlere bağlı götürmek için buraya gelmişti. ²² Fakat Saul daha çok kuvvet bulup Mesih odur diye ispat ederek Şamda oturan Yahudileri şaşırttı.

²³ Çok günler geçtikten sonra, Yahudiler onu öldürmek için öğütleştiler; ²⁴ fakat onların düzenleri Saula malûm oldu. Kendisini öldürmek için gece gündüz kapıları da bekliyorlardı; ²⁵ fakat şakirtleri geceleyin onu aldılar, ve duvardan geçirip bir küfede sarkıtarak indirdiler.

²⁶ Saul Yerusalıme vardığı zaman, şakirtlere katılmağa çalışıyordu; ve hepsi onun şakirt olduğuna inanmıyarak kendisinden korkuyorlardı. ²⁷ Fakat Barnabas onu alıp resullere getirdi, ve yolda nasıl Rabbi görüp Rabbin ona söylediğini, ve Şamda İsanın ismile nasıl cesaretle vâzelediğini onlara bildirdi. ²⁸ Saul Yerusalıimde Rabbin ismile cesaretle vâzederek onlarla girip çıkmakta idi; ²⁹ ve Yunanca konuşan Yahudilerle de söyleşip çekişiyordu; onlar da kendisini öldürmeğe çalışıyorlardı. ³⁰ Ve kardeşler bunu öğrendikleri zaman, onu Kayseriyeye indirip Tarsusa yolladılar.

³¹ İmdi bütün Yahudiyede, Galilede, ve Samiriyede kilise bina olunarak selâmette idi; ve Rab korkusunda ve Ruhülkudüsün tesellisinde yürüyerek çoğalıyordu.

³² Ve vaki oldu ki, Petrus her tarafı dolaşırken Liddada oturan mukaddeslere de indi. ³³ Orada Eneas adlı bir adam buldu ki, kötürüm olup sekiz yıldan beri yatakta idi. ³⁴ Petrus ona dedi: Eneas, İsa Mesih sana şifa veriyor; kalk da yatağını yap. O da hemen kalktı. ³⁵ Ve Lidda ve Şaronda oturanların hepsi onu görüp Rabbe döndüler.

³⁶ Yafada Tabita adlı (ki, tercümesi Ceylan, demektir) bir kadın şakirt vardı; bu kadının yaptığı iyi işler ve sadakalar pek çoktu. ³⁷ Ve vaki oldu ki, o günlerde hastalanıp öldü; ve onu yıkadıktan sonra, bir yukarı odaya koydular. ³⁸ Lidda Yafaya yakın olduğundan, şakirtler Petrusun orada bulunduğunu işitip: Bize kadar gelmekte gecikme, diye yalvarmak için kendisine iki kişi gönderdiler. ³⁹ Petrus da kalkıp onlarla gitti. Ve geldiği zaman, onu yukarı odaya götürdüler; bütün dullar yanında durup Ceylanın onlar ile beraberken yaptığı bütün gömlekleri ve esvapları göstererek ağlıyorlardı. ⁴⁰ Fakat Petrus hepsini dışarı çıkardıktan sonra, diz çöküp dua etti; ve cesede dönüp: Tabita, kalk! dedi. O da gözlerini açtı, ve Petrusu görünce, kalkıp oturdu. ⁴¹ Petrus ona elini verip kendisini kaldırdı; ve mukaddesleri ve dulları çağırıp onu diri olarak önlerine koydu. ⁴² Bütün Yafada bu malûm oldu; ve bir çoğu Rabbe iman ettiler. ⁴³ Ve vaki oldu ki, Petrus çok günler Yafada Simun adlı bir dabbağın yanında oturdu.

BAP 10

KAYSERİYEDE İtalyalı denilen taburdan yüzbaşı Kornelius adında biri vardı; ² dindar ve bütün evile Allahtan korkar bir adam olup kavma çok sadaka verir, ve daima Allaha dua ederdi. ³ Günün dokuzuncu saati sularında bir rüyette açıkça gördü ki, Allahın bir meleği ona: Ey Kornelius, diyerek yanına girdi. ⁴ Ve çok korkarak ona göz dikip dedi: Nedir, ya Rab? Melek de ona dedi: Duaların ve sadakaların anılma için Allahın önüne çıktılar. ⁵ Şimdi Yafaya adamlar gönder, ve lâkabı Petrus olan Simun adlı adamı getir; ⁶ kendisi Simun denilen dabbağın yanında misafirdir; onun evi deniz kıyısındadır. ⁷ Kendisine söyliyene melek gidince, hizmetçilerinden ikisini, ve daima kendisine hizmet edenlerden dindar bir askeri çağırıp ⁸ kendilerine her şeyi anlattıktan sonra, onları Yafaya gönderdi. ⁹ Ertesi gün onlar yolculuk ederek şehre yaklaşırken, altıncı saat sularında Petrus dua etmek için dama çıktı; ¹⁰ ve pek acıkıp yemek istedi; ve yemeği hazır ederlerken, üzerine bir vecit hali geldi; ¹¹ gökü açılmış ve büyük çarşafa benzer bir kabın dört köşesinden asılı olarak yer üzerine indiğini gördü; ¹² içinde her türlü dört ayaklı ve yerde sürünen hayvanlar ve gökün kuşları vardı. ¹³ Ve ona bir ses geldi: Petrus, kalk; boğazla da ye. ¹⁴ Fakat Petrus dedi: Haşâ, ya Rab! zira ben asla bayağı ve murdar şey yemedim. ¹⁵ Yine ikinci defa, kendisine ses geldi: Allahın temizlediği şeyleri sen bayağı etme. ¹⁶ Ve bu üç kere vaki oldu; ve kap hemen göke alındı.

¹⁷ Petrus gördüğü rüyet ne ola diye içinden şaşarken, işte, Kornelius tarafından gönderilen adamlar, Simunun evini soruşturarak kapı önünde durdular, ¹⁸ ve seslenerek: Petrus lâkaplı Simun buraya mı inmiştir? diye soruyorlardı. ¹⁹ Ve Petrus rüyet üzerine düşünürken, Ruh ona dedi: İşte, üç kişi seni arıyor. ²⁰ Fakat kalk, aşağı in, hiç şaşırmadan onlarla git; çünkü onları ben gönderdim. ²¹ Petrus aşağı inip adamlara dedi: İşte, aradığınız benim; ne için geldiniz? ²² Onlar da dediler: Bütün Yahudi milletince iyi şehadet edilen salih ve Allahtan korkar bir adam olan yüzbaşı Kornelius, seni evine getirtmesi ve senden sözler işitmesi mukaddes bir melek ile tenbih olundu. ²³ İmdi onları içeri çağırıp misafir etti.

Ertesi gün kalkıp onlarla çıktı, ve Yafadan olan kardeşlerden bazıları onunla beraber gittiler. ²⁴ Ve ertesi gün Kayseriyeye girdiler, Kornelius da kendi akrabasını ve yakın dostlarını bir araya çağırılmış, onları bekliyordu. ²⁵ Ve Petrus içeri girince Kornelius onu karşılayıp ayaklarına kapandı, ve secde etti. ²⁶ Fakat Petrus: Kalk, ben de bir insanım, diyerek onu kaldırdı. ²⁷ Ve onunla konuşarak içeri girip çok kimseleri toplanmış buldu; ²⁸ ve onlara dedi: Başka milletten birile birleşmek, yahut yanına gitmek, Yahudi olan bir adam için ne derece doğru olmadığını bilirsiniz; fakat Allah bana gösterdi ki, hiç bir adama bayağı yahut murdar demiyeyim. ²⁹ Bunun için ben çağırılınca karşı koymuyarak geldim. İmdi soruyorum: Ne için beni getirttiniz? ³⁰ Kornelius da dedi: Dört gün evel, evimde bu saate kadar dokuzuncu saatin duasını etmekte idim; işte, parlak esvaplı bir adam önümde durup dedi: ³¹ Kornelius, senin duan işitildi, sadakaların Allahın önünde anıldı. ³² İmdi Yafaya gönder, deniz kıyısında dabbağ Simunun evinde misafir Petrus lâkaplı Simunu çağır. ³³ İmdi hemen ben sana gönderdim; sen de geldiğine iyi ettin. Şimdi biz hepimiz Rabden sana emrolunan bütün şeyleri dinlemek üzere, burada Allahın önünde hazırız. ³⁴ Petrus da ağzını açıp dedi:

Gerçekten anlıyorum ki, Allah şahıslara bakmıyor; ³⁵ fakat her millette kendisinden korkan ve salâh işliyen ona makbuldür. ³⁶ Cümlenin Rabbi olan İsa Mesih vasıtası ile İsrail oğullarına selâmet müjdeliyerek gönderdiği kelâmı, ³⁷ Yahyanın vâzettiği vaftizden sonra, Galileden başlayarak bütün Yahudiyede vaki olan şeyi, ³⁸ yani, Nâsıralı İsayı Ruhülkudüsle ve kudretle Allahın nasıl meshettiğini, onun iyilik yaparak İblis tarafından eza edilenlerin hepsine şifa verip dolaştığını bilirsiniz; çünkü Allah onunla idi. ³⁹ Ve Yahudilerin memleketinde, ve Yerusâlimde yaptığı bütün şeylere biz şahitleriz; ve onu ağaca asıp öldürdüler. ⁴⁰ Allah üçüncü günde onu kıyam ettirdi, ⁴¹ ve bütün kavma değil, ancak Allah tarafından evelce seçilmiş olan şahitlere, ölümlerden kıyam ettikten sonra kendisile yiyen ve içen bizlere, açıkça gösterdi. ⁴² Dirilerin ve ölümlerin Allah tarafından tayin olunan hâkimi odur, diye kavma vâzedip şehadet etmeği bize emretti. ⁴³ Kendisine her iman eden, günahların bağışlanmasını onun ismile alacaktır, diye bütün peygamberler ona şehadet ediyorlar.

⁴⁴ Petrus bu sözleri daha söylemekte iken, kelâmı işitenlerin hepsi üzerine Ruhülkudüs indi. ⁴⁵ Ve Petrus ile beraber gelmiş olan sünnetli müminlerin hepsi şaşılar, çünkü Ruhülkudüs vergisi Milletler üzerine de dökülmüştü. ⁴⁶ Çünkü onların dillerle söylediklerini, ve Allahı tâzim ettiklerini işitiyorlardı. O zaman Petrus cevap verdi: ⁴⁷ Bizim gibi Ruhülkudüs alan bunlar vaftiz olunmaları diye suyu kim yasak edebilir? ⁴⁸ Ve İsa Mesih ismine vaftiz olunmalarını emretti. O zaman bir kaç gün kalsın diye ona yalvardılar.

BAP 11

YAHUDİYEDE olan resuller ile kardeşler Allah sözünü Milletlerin de kabul ettiklerini işittiler. ² Petrus Yerusâlime çıkınca, sünnetli olanlar: ³ Sen sünnetsiz adamların yanına

girdin, ve onlarla beraber yedin, diyerek kendisile çekiştirler. ⁴ Fakat Petrus söze başlıyarak onlara sırası ile anlatıp dedi: ⁵ Ben Yafa şehrinde dua etmekte idim. Vecit halinde bir rüyet gördüm; büyük çarşafa benzer bir kap dört köşesinden asılı olarak gökten iniyordu, ve ta yanıma kadar geldi. ⁶ Onun üzerine gözlerimi dikince düşündüm, ve yerin dört ayaklılarını, vahşi hayvanları, sürünen hayvanları ve gökün kuşlarını gördüm. ⁷ Ve bana: Petrus, kalk; boğazla da ye, diyen bir ses işittim. ⁸ Fakat dedim: Hâşâ, ya Rab! çünkü ağızıma bayağı ve murdar şey hiç girmemiştir. ⁹ Ve ses ikinci defa gökten cevap verdi: Allahın temizlediği şeyleri sen bayağı etme. ¹⁰ Ve üç defa bu vaki oldu, ve hepsi tekrar yukarı göke çekildi. ¹¹ İşte, o anda Kayseriyeden bana gönderilen üç adam bulunduğumuz evin önünde durdular. ¹² Ve Ruh bana hiç ayırt etmiyerek onlarla gitmemi söyledi. Bu altı kardeş de benimle geldiler, ve o adamın evine girdik; ¹³ o da meleği nasıl gördüğünü, ve evinde durup kendisine: Yafaya gönder, Petrus lâkaplı Simunu getir; ¹⁴ sana sözler söyleyecektir; bütün evin ve sen onlarla kurtulacaksın, dediğini bize anlattı. ¹⁵ Ben de söylemeğe başlayınca, başlangıçta bize olduğu gibi, onlar üzerine de Ruhülkudüs indi. ¹⁶ Ve: Gerçi Yahya su ile vaftiz etti; fakat siz Ruhülkudüsle vaftiz edileceksiniz, diye Rabbin söylediği sözü hatırladım. ¹⁷ İmdi Rab İsa Mesihe iman ettiğimiz zaman, bize olduğu gibi, eğer onlara da aynı vergiyi Allah verdi ise, ben kim oluyordum ki, Allaha karşı durabileyim? ¹⁸ Onlar da bu şeyleri işitince sustular, ve Allaha hamdedip dediler: Öyle ise, Allah hayat için tövbeyi Milletlere de ihsan etti. ¹⁹ İmdi İstefanostan dolayı olan sıkıntı üzerine dağılmış olanlar, sözü Yahudilerden başka kimseye söylemiyerek Fenikeye, Kıbrısa ve Antakyaya kadar gittiler. ²⁰ Fakat onlardan Kıbrıslı ve Kirineli olan bazıları Antakyaya geldikleri zaman, Rab İsayı müjdeliyerek Yunanlılara da söylediler. ²¹ Rabbin eli onlarla idi; ve bir çokları iman edip Rabbe döndüler. ²² Bunların haberi Yerusâlimde olan kilisenin kulağına irişti; ve Barnabası Antakyaya kadar gönderdiler; ²³ vardığı zaman, Allahın inayetini görünce, sevindi, ve yürekten niyetle Rabbe yapışınlar diye hepsini teşvik etti; ²⁴ çünkü Ruhülkudüs ve imanla dolu iyi bir adamdı, ve çok halk Rabbe katıldı. ²⁵ Ve kendisi Tarsusa Saulu aramağa gitti; ²⁶ ve onu bulunca, Antakyaya getirdi. Ve vaki oldu ki, bütün bir yıl kilise ile bir arada toplandılar ve çok kimselere öğretiler; ve şakirtlerin Hıristiyan diye çağırılması önce Antakyada oldu. ²⁷ O günlerde Yerusâlimden Antakyaya bazı peygamberler indiler. ²⁸ Bunlardan Agabus adlı biri kalkıp bütün dünya üzerinde büyük bir kıtlık olacağını Ruh vasıtası ile bildirdi; bu da Klavdiusun günlerinde oldu. ²⁹ Şakirtler, her biri gücü yettiğine göre, Yahudiyede oturan kardeşlere yardım göndermeğe karar verdiler; ³⁰ bunu da Barnabas ve Saul elile ihtiyarlara göndererek yaptılar.

BAP 12

O vakitlerde kıral Hirodes kiliseden bazılarını cefa etmek için el uzattı. ² Yuhannanın kardeşi Yakubu kılıçla öldürdü. ³ Ve bunun Yahudilerin hoşuna gittiğini görerek ileri varıp Petrusu da tuttu. Hamursuz ekmek günleri idi. ⁴ Ve Petrusu tutunca, Fısıhtan sonra onu kavm önüne çıkarmak niyetile zindana koydu, ve onu beklemek için dörder askerlik dört takıma verdi. ⁵ İmdi Petrus zindanda tutulmakta idi; fakat kilisece onun için gayretle Allaha dua ediliyordu. ⁶ Hirodes onu ortaya çıkarmak üzre iken, tam o gece Petrus iki asker ortasında çifte zincirle bağlı olarak uyumakta idi; ve bekçiler kapı önünde zindanı bekliyorlardı. ⁷ Ve işte, Rabbin meleği yanında durdu, ve hücrede bir nur parladı; ve melek Petrusun böğrüne vurup: Çabuk kalk, diyerek onu uyandırdı, ve ellerinden zincirleri düştü. ⁸ Melek ona dedi: Kuşan, ve çarıklarını bağla; ve böyle etti. Ve melek ona: Esvabını giyip ardımca gel, dedi. ⁹ Ve çıkıp ardınca gitti; ve melek vasıtası ile olan

şeyin gerçek olduğunu bilmiyordu, ancak rüyet gördüğünü sanıyordu. ¹⁰ Birinci ve ikinci bekçiyi geçerek şehre çıkılan demir kapıya geldiler; kapı onlara kendiliğinden açıldı; çıkıp bir sokağı geçtiler; ve melek hemen ondan ayrıldı. ¹¹ Petrus kendine gelince, dedi: Şimdi gerçekten biliyorum ki, Rab meleğini gönderdi, ve beni Hirodesin elinden, ve Yahudi kavminin bütün umduklarından kurtardı. ¹² Ve düşündükten sonra, Markos lâkaplı Yuhannanın anası Meryemin evine geldi; bir çokları orada toplanmıştı, ve dua ediyorlardı. ¹³ Petrus dış kapının küçük kanadını çalınca, Roda adlı bir hizmetçi kız kulak vermeğe geldi. ¹⁴ Petrusun sesini tanıyınca, sevinçten kapıyı açmadan içeri koşarak Petrusun kapı önünde durduğunu bildirdi. ¹⁵ Ona: Çıldırılmışsın, dediler. Fakat kız böyle olduğunu iddia etti. Onlar da: Onun meleğidir, dediler. ¹⁶ Fakat Petrus kapıyı çalmakta devam etti; ve açtıkları zaman, kendisini görüp şaştilar. ¹⁷ Fakat susmaları için el ile işaret ederek Rabbin kendisini nasıl zindandan çıkardığını onlara anlatıp dedi: Bunları Yakuba ve kardeşlere bildirin. Ve çıkıp başka yere gitti. ¹⁸ Ve gündüz olunca, Petrus ne oldu, diye askerler arasındaki kargaşalık az değildi. ¹⁹ Hirodes de onu arayıp bulamayınca, bekçileri sorguya çekip öldürülsünler diye emretti. Ve Yahudiyeden Kayseriyeye inip orada kaldı.

²⁰ Hirodes Sur ve Saydalılara çok kızmıştı; onlar da sözbirlik ederek kendisine geldiler, ve kıralın mabeyncisi Vlastosu kandırıp sulh dilediler, çünkü onların memleketi kıralıkinden beslenirdi. ²¹ Ve tayin olunan günde, Hirodes kıral esvapları giyerek kürsüde oturdu, ve onlara hitap etti. ²² Ve halk: İnsan sesi değil, Allah sesi, diye bağıyorlardı. ²³ Rabbin bir meleği hemen onu vurdu, çünkü izzeti Allaha vermemişti; ve kurtlanıp can verdi.

²⁴ Fakat Allah sözü büyüdü ve çoğaldı.

²⁵ Barnabas ve Saul hizmeti bitirince, Markos lâkaplı Yuhannayı yanlarına alıp Yeruşalimden döndüler.

BAP 13

PEYGAMBERLER ve muallimler, Barnabas, ve Niger denilen Simun, Kirineli Lukius, ve reisirubu Hirodesle birlikte büyütülmüş olan Manaen, ve Saul, Antakyada, oradaki kilisede bulunuyorlardı. ² Rabbe hizmet edip oruç tutmaktalar iken Ruhülküdü dedi: Kendilerini çağırılmış olduğum iş için Barnabası ve Saulu bana ayırın. ³ O zaman oruç tutup dua ederek onlar üzerine ellerini koyduktan sonra yolladılar.

⁴ Böylece bunlar Ruhülküdü tarafından gönderilmiş olarak Selefkeye indiler, ve oradan Kıbrısa yelken açtılar. ⁵ Salamise varınca, Yahudilerin havralarında Allahın sözünü ilân ettiler; Yuhanna da onların hizmetinde idi. ⁶ Pafosa kadar bütün adayı dolaştıktan sonra, Baryeşu denilen bir sihirbaz Yahudiyi, bir yalancı peygamberi, buldular; ⁷ bu adam, anlayışlı bir adam olan vali Sercius Pavlusun yanında idi. Vali, Barnabası ve Saulu çağırıp Allahın sözünü dinlemek istedi. ⁸ Fakat sihirbaz Elimas (çünkü adı böyle tercüme olunur) valiyi imandan döndürmeğe çalışarak onlara karşı duruyordu. ⁹ Fakat Saul, yani, Pavlus, Ruhülküdüle dolu olarak ona gözlerini dikip: ¹⁰ Ey sen, bütün hile ve kötülükle dolu adam, İblis oğlu, her salâhın düşmanı, Rabbin doğru yollarını saptırmaktan vazgeçmiyecek misin? ¹¹ Ve şimdi, işte, Rabbin eli senin üzerindedir, ve bir vakte kadar güneşi görmiyerek kör olacaksın, dedi. Ve hemen üzerine sis ve karanlık çöktü, ve dolaşarak kendisini yedecek adamlar araştırıyordu. ¹² O zaman vali vaki olanı gördü, ve Rabbin öğretişine şaşarak iman etti.

¹³ Pavlus ve arkadaşları Pafostan yelken açıp Pamfilya Pergasına geldiler; Yuhanna ise, onlardan ayrılıp Yeruşalime döndü. ¹⁴ Onlar da Pergadan geçip Pisidya Antakyasına geldiler; ve Sebt günü havraya girip oturdular. ¹⁵ Şeriatin ve peygamberlerin

okunmasından sonra, havra reisleri gönderip onlara dediler: Kardeşler, halka teşvik sözünüz varsa, söyleyin. ¹⁶ O zaman Pavlus kalktı ve el ile işaret edip dedi: Ey İsrail erleri, ve Allahtan korkanlar, dinleyin: ¹⁷ Bu İsrail kavminin Allahı, atalarımızı seçti, ve Mısır diyarında garip iken kavmı yükseltti, ve yüksek bazı ile onları oradan çıkardı. ¹⁸ Ve kırk yıl kadar müddet çölde onlara katlandı, ¹⁹ ve Kenân diyarında yedi millet helâk ettikten sonra, onlara memleketlerini miras olarak dört yüz elli yıl kadar verdi. ²⁰ Ve bundan sonra, ta Samuel peygambere kadar onlara hâkimler verdi. ²¹ Ve ondan sonra kiral istediler; Allah da Benyamin sıptından bir adamı, Kiş oğlu Saulu, kırk yıl onlara verdi. ²² Ve onu kaldırdıktan sonra, onlara kiral olsun diye Davudu yükseltti, ve ona şehadet edip dedi: “Yüreğime göre bir adamı, Yesse oğlu Davudu, buldum; bütün muratlarımı o yapacaktır.”* ²³ Bu adamın zürriyetinden, Allah vade göre, bir Kurtarıcı, İsayı, İsraille çıkardı; ²⁴ onun gelmesinden önce, Yahya bütün İsrail kavmına tövbe vaftizini vâzetmişti. ²⁵ Ve Yahya, devrini doldururken dedi: Ben neyim sanıyorsunuz? Ben o değilim. Fakat işte, benden sonra biri geliyor, onun ayaklarının çarığına çözmeğe lâyık değilim. ²⁶ Kardeşler, İbrahim neslinin çocukları, ve aranızda olup Allahtan korkanlar, bu kurtuluş sözü bize gönderilmiştir. ²⁷ Çünkü Yerusâlimde oturanlarla reisleri onu tanımadılar, ve onu mahkûm ederek, her Sebt günü okunan peygamberlerin sözlerini yerine getirdiler. ²⁸ Ve öldürülmesi için hiç bir sebep bulmadıkları halde, öldürülsün diye Pilatustan istediler. ²⁹ Ve onun için yazılmış olan bütün şeyleri yerine getirince, onu ağaçtan indirip kabre koydular. ³⁰ Fakat Allah onu ölümlerden kıyam ettirdi. ³¹ Ve kendisile beraber Galileden Yerusâlime çıkmış olanlara bir çok günler göründü, şimdi onlar halk önünde onun şahitleridir. ³² Ve atalara olan vadi size müjdeliyoruz; ³³ Allah bu vadi çocuklarımıza İsayı kıyam ettirmekle yerine getirdi; nitekim ikinci mezmurda da yazılmıştır: “Sen benim oğlumsun, ben seni bugün tevlit ettim.”* ³⁴ Ve artık çürümeye dönmek üzere onu ölümlerden kıyam ettirdiğine dair şöylece demiştir: “Davudun mukaddes ve emin bereketlerini size vereceğim.”* ³⁵ Ve bunun için bir başka yerde diyor: “Mukaddesini çürüme görmeğe vermiyeceksin.”* ³⁶ Çünkü Allahın muradına göre kendi nesline hizmet ettikten sonra, Davud uykuya vardı, ve babalarına katılıp çürüme gördü; ³⁷ fakat Allahın kıyam ettirdiği zat çürüme görmedi. ³⁸ İmdi kardeşler, bilmiş olun ki, günahların bağışlanması onunla size ilân olunuyor. ³⁹ Ve iman eden herkes, Musanın şeriatile suçsuz sayılmadığınız bütün şeylerden, onunla suçsuz sayılır. ⁴⁰ İmdi sakının, peygamberlerde denilmiş olan sizin başınıza gelmesin:

* I. Samuel **13:14**; Mezmur **89:20**.

* Mezmur **2:7**.

* İşaya **55:3**.

* Mezmur **16:10**.

⁴¹ “Bakın, ey sizler, hor görenler, şaşın ve helâk olun;

Çünkü sizin günlerinizde ben bir iş işliyorum,

Bir iş ki, size biri beyan etse, hiç inanmazsınız.”*

* Habakkuk **1:5**.

⁴² Ve dışarı çıktıkları zaman, bu sözlerin gelecek Sebt günü kendilerine söylenmesini yalvardılar. ⁴³ Ve havra dağıldığı zaman, Yahudilerden ve dindar mühtedilerden bir çoğu Pavlusun ve Barnabasın ardınca gittiler; ve onlar da bunlara söyliyerek Allahın inayetinde sabit olmağa kendilerini teşvik ediyorlardı.

⁴⁴ Ertesi Sebt günü hemen bütün şehir Rabbin sözünü dinlemek için toplandı. ⁴⁵ Fakat Yahudiler kalabalıkları görünce, kıskançlıkla doldular, ve Pavlusun söylediği şeylere karşı koyarak küfrettiler. ⁴⁶ Pavlus ve Barnabas cesaretle söyliyip dediler: Allahın kelâmı

önce size söylenmek gerekti. Mademki siz onu kendinizden atıyorsunuz, ve ebedî hayata lâıyk olmadığınıza siz hükmediyorsunuz, işte, biz de Milletlere dönüyoruz. ⁴⁷ Çünkü Rab bize şöyle emrelemiştir:

“Seni Milletlere ışık olarak koydum,
Ki yerin ucuna kadar kurtarış için olasın.”*

* İşıya **49:6**.

⁴⁸ Ve Milletler bunu işitince, sevinip Rabbin sözünü taziz ettiler; ve ebedî hayata takdir olunanların hepsi iman eylediler. ⁴⁹ Ve Rabbin sözü bütün memlekette yayılıyordu. ⁵⁰ Yahudiler ise, dindar ve muteber kadınları ve şehrin ileri gelenlerini teşvik edip Pavlus ve Barnabasın başına eziyet çıkardılar, ve onları kendi sınırlarından attılar. ⁵¹ Bunlar da ayaklarının tozunu onlara karşı silkip Konyaya geldiler. ⁵² Şakirtler sevinç ve Ruhülkudüsle dolmakta idiler.

BAP 14

VE Konyada vaki oldu ki, Yahudilerin havrasına birlikte girip öyle söylediler ki, hem Yahudilerden, hem Yunanlılardan, büyük bir kalabalık iman etti. ² Ve iman etmiyen Yahudiler Milletlerin yüreklerini kardeşlere karşı kışkırttılar ve bozdular. ³ İmdi orada uzun zaman geçirip Rab için cesaretle söylüyorlardı, o Rab ki, onların ellerile alâmetler ve hârikalar yapmak kuvvetini onlara ihsan ederek kendi inayeti kelâmına şehadet etti. ⁴ Fakat şehrin halkı ikiye bölünüp bazıları Yahudilerle, bazıları ise, resullerle oldular. ⁵ Onları rüsvay etmek ve taşlamak için Milletler ve Yahudiler ile reislerinin hücumu vaki olacağını bilerek, ⁶ Likaonyanın Listra ve Derbe şehirlerine ve çevresine kaçtılar; ⁷ ve orada incili ilân etmekte idiler.

⁸ Listrada, ayakları tutuk bir adam oturuyordu, anadan doğma topal olup hiç yürümemişti. ⁹ Bu adam Pavlusunu söylerken işitti; o da kendisine göz dikip şifa bulacağına imanı olduğunu görerek yüksek sesle: ¹⁰ Ayakların üzerine dikil, dedi; o da sıçrıyıp yürüdü. ¹¹ Ve Pavlusun ne yaptığını halk görünce, seslerini yükseltip Likaonya dili ile dediler: İlahlar insan suretinde yanımıza indiler! ¹² Barnabasa Zefs, ve söz sahibi olduğu için Pavlusa Ermis dediler. ¹³ Ve mabedi şehrin önünde bulunan Zefsin kâhini şehir kapısı önüne boğalar ve çelenkler getirip halk ile beraber kurban kesmek istiyordu. ¹⁴ Fakat resuller, Barnabas ve Pavlus, bunu işitince esvaplarını yırttılar, ve halkın ortasına atılıp bağırarak dediler: ¹⁵ Efendiler, niçin bunları ediyorsunuz? Biz de duyguları size benziyen insanlarız, ve bu boş şeylerden, hay Allaha dönesiniz diye size müjde getiriyoruz; ¹⁶ o Allah ki, gökü, yeri, denizi ve içlerindeki her şeyi yaratmıştır; o ki, geçmiş nesillerde bütün Milletlerin kendi yollarında yürümelerine izin vermiştir. ¹⁷ Bununla beraber, gökten yağmurlar ve semereli mevsimler vererek ve yüreklerinizi yemek ve sevinçle doldurup iyilik ederek kendisini şahitsiz bırakmamıştır. ¹⁸ Ve bu sözleri söyliyerek kendilerine kurban kesmekten halkı güçlkle alıkoydular.

¹⁹ Fakat Antakyadan ve Konyadan bazı Yahudiler gelip halkı kandırarak Pavlusunu taşladılar, ve onu ölmüş sanıp şehirden dışarı sürüdüler. ²⁰ Fakat şakirtler onun çevresinde durmakta iken, kalkıp şehre girdi; ve ertesi gün Barnabas ile Derbeye çıktı. ²¹ Ve incili o şehre vâzederek bir çoklarını şakirt ettikten sonra, Listraya, Konyaya, ve Antakyaya dönüp ²² şakirtlerin canlarına kuvvet vermekte, ve: Bizim için Allahın melekûtuna çok sıkıntılar ile girmek gerektir, diye imanda durmaları için onları teşvik etmekte idiler. ²³ Ve her kilisede onlara ihtiyarlar tayin ederek oruç tutup dua ettikten sonra, iman ettikleri Rabbe onları emanet ettiler. ²⁴ Pisidyadan geçip Pamfilyaya geldiler. ²⁵ Ve Pergada sözü söyledikten sonra, Antalyaya indiler; ²⁶ bitirmiş oldukları iş için oradan Allahın lûtfuna ısmarlanmış oldukları Antakyaya yelken açtılar. ²⁷ Varıp kiliseyi

topladıkları zaman, Allahın kendileri vasıtası ile neler ettiğini, ve Milletlere iman kapısını açtığını anlattılar. ²⁸ Ve şakirtlerle beraber epeyi vakit geçirdiler.

BAP 15

YAHUDİYEDEN inen bazı adamlar kardeşlere talim edip diyorlardı: Eğer Musanın âdeti üzere sünnet olunmazsanız, kurtulamazsınız. ² İmdi Pavlus ile Barnabas onlar ile epeyi çekiştikten ve mubahase ettikten sonra, bu mesele için resullerin ve ihtiyarların yanına Yerusâlime çıksınlar diye, kardeşler Pavlus ve Barnabas ile aralarından başka bazı kimseleri tayin ettiler. ³ İmdi kilise tarafından yola geçirilerek, ve Milletlerin döndüklerini beyan ederek, Fenikeden ve Samiriyeden geçtiler; ve bütün kardeşlere büyük sevinç verdiler. ⁴ Ve Yerusâlime vardıkları zaman, kilise ve resullerle ihtiyarlar tarafından kabul olundular, ve kendileri vasıtası ile Allahın ettiği bütün şeyleri anlattılar. ⁵ Fakat Ferisi fırkasından iman etmiş olan bazıları kalkıp dediler: Onları sünnet etmek, ve Musanın şeriatini tutmalarını tenbih etmek gerektir.

⁶ Resuller ve ihtiyarlar bu meseleye bakmak için toplandılar. ⁷ Ve söz çoğalınca, Petrus kalkıp onlara dedi:

Kardeşler, siz bilirsiniz ki, epeyi vakit evel içinizden benim ağızımla Milletlerin incil sözünü işitip iman etmelerini Allah tercih etti. ⁸ Ve yürekleri bilen Allah, bize olduğu gibi onlara da Ruhülkudüsü vererek onlara şehadet etti; ⁹ onların yüreklerini iman ile temizliyerek onlarla bizi hiç ayırt etmedi. ¹⁰ İmdi ne babalarımızın, ne de bizim taşıyamadığımız bir boyunduruğu şakirtlerin boynuna koyarak niçin Allahı deniyorsunuz?

¹¹ Fakat Rab İsanın inayetile onlar gibi kurtulacağımıza iman ediyoruz.

¹² Ve bütün cemaat sustu; Allahın kendileri vasıtası ile Milletler arasında yaptığı bütün alâmetleri ve hârikaları anlatan Barnabas ve Pavlusu dinliyorlardı. ¹³ Ve onlar sustuktan sonra, Yakub cevap verip dedi:

¹⁴ Kardeşler, beni dinleyin; Allahın Milletlerden kendi ismine bir kavm almak için nasıl önce onları ziyaret ettiğini Simeon anlattı. ¹⁵ Ve peygamberlerin sözleri buna uygun geliyor; nitekim yazılmıştır:

¹⁶ "Bu şeylerden sonra döneceğim,

Ve Davudun düşmüş haymesini tekrar bina edeceğim;

Ve yıkılmış yerlerini tekrar bina edeceğim;

Ve onu tekrar kuracağım;

¹⁷ Ta ki, kalan insanlar,

Ve üzerine ismim çağırılmış olan bütün Milletler,

Rabbi arasınlar,

¹⁸ Kadimden bu şeyleri bildiren Rab diyor."*

* Amos 9:11, 12.

¹⁹ Bunun için reyim Milletlerden Allaha dönenleri sıkmamak, ²⁰ ancak putlar murdarlığından, zinadan, ve boğulmuş olandan ve kandan çekinsinler, diye onlara yazmaktır. ²¹ Çünkü eski nesillerden beri, her Sebt günü havralarda okunduğundan, Musanın her şehirde vâzedenleri vardır.

²² O zaman, bütün kilise ile resullere ve ihtiyarlara, kendilerinden olan adamları, yani, kardeşler arasında ileri gelenlerden Barsaba denilen Yahudayı ve Silası seçip Pavlus ve Barnabas ile Antakyaya göndermek iyi görüldü. ²³ Onlar vasıtası ile şöyle yazdılar: Resuller ve ihtiyarlar, kardeşler, Antakyada, Suriyede ve Kilikyada Milletlerden olan kardeşlere selâm ederler. ²⁴ Bizden çıkmış olanlardan bazılarının sizi sözlerle sıkıp yüreklerinizi karıştırdıklarını işittik; onlara biz tenbih etmemiştik. ²⁵ Bunun için adamlar seçmek ve Rabbimiz İsa Mesihin ismi için canlarını ortaya koyan sevgilimiz Barnabas ve

Pavlus ile beraber ²⁶ onları size göndermek hepimiz bir fikirde olarak bize iyi göründü. ²⁷ İmdi Yahudayı ve Silası gönderdik, ve onlar size aynı şeyleri ağızdan anlatacaklardır. ²⁸ Çünkü Ruhülkudüse ve bize iyi göründü ki, icap eden şu şeylerden fazla üzerinize yük koymıyalım: ²⁹ Putlara kurban edilen şeylerden, kandan, ve boğulmuş olanlardan, ve zinadan çekinin. Bunlardan sakınırsanız, iyi edersiniz. Selâmette olun.

³⁰ İmdi onlar yola çıkarıldıktan sonra Antakyaya indiler; ve cemaati bir araya toplayıp mektubu verdiler. ³¹ Onlar da bunu okuyunca, teselliden ötürü sevindiler. ³² Yahuda ve Silas, kendileri de peygamber olduklarından, çok sözle kardeşleri teşvik edip onlara kuvvet verdiler. ³³ Ve orada bir müddet kaldıktan sonra, kardeşler tarafından, kendilerini göndermiş olanlara selâmetle yola çıkarıldılar.* ³⁵ Fakat Pavlus ve Barnabas, başka bir çok kimselerle beraber talim edip, Rab sözünü vâzederek Antakyada kaldılar.

* Bazı eski metinler **34** üncü âyeti bazı farklarla ilâve ederler: *Fakat Silasa orada kalmak iyi göründü.*

³⁶ Bir kaç gün sonra, Pavlus Barnabasa dedi: Şimdi dönüp Rab sözünü ilân ettiğimiz her şehirde kardeşleri ziyaret edelim, nasıldılar. ³⁷ Barnabas Markos denilen Yuhannayı da beraber almak fikrinde idi. ³⁸ Fakat Pamfilyada kendilerinden ayrılıp onlarla işe gitmemiş olan adamı beraberine almağı Pavlus iyi görmedi. ³⁹ Ve şiddetli bir çekişme oldu, şöyle ki, birbirlerinden ayrıldılar, ve Barnabas Markosu yanına alarak Kıbrısa yelken açtı; ⁴⁰ fakat Pavlus Silası seçti, ve kardeşler tarafından Rabbin inayetine emanet olunup çıktı; ⁴¹ ve kiliseleri pekiştirerek Suriyeyi ve Kilikyayı dolaşıyordu.

BAP 16

VE Pavlus Derbe ve Listraya da geldi; ve işte, orada iman etmiş bir Yahudi kadının oğlu, Timoteos denilen bir şakirt vardı; fakat babası Yunanlı idi. ² Listrada ve Konyada bulunan kardeşler tarafından bu adam için iyi şahadet olunuyordu. ³ Pavlus kendisile beraber gelmesini istedi; ve o taraflarda olan Yahudilerden ötürü onu alıp sünnet etti; çünkü babası Yunanlı olduğunu hepsi biliyorlardı. ⁴ Ve şehirlerden geçip giderlerken, Yerusâlimdeki resuller ve ihtiyarlar tarafından kararlaştırılmış olan kaideleri tutsunlar diye onlara veriyorlardı. ⁵ İmdi kiliseler imanda kuvvet bulmakta, günden güne sayıca çoğalmakta idi.

⁶ Ruhülkudüs tarafından Asyada kelâmı söylemekten menedilmiş olduklarından Frikyâ ve Galatya diyarından geçtiler; ⁷ Misya karşısına geldikleri zaman Bitinyaya gitmeğe çalıştılar; ve İsanın Ruhu onlara izin vermedi; ⁸ Misyadan geçip Troasa indiler. ⁹ Geceleyin Pavlus bir rüyet gördü; Makedonyalı bir adam duruyordu, ve kendisine yalvarıp: Makedonyaya geçerek bize yardım et, diyordu. ¹⁰ Ve rüyeti gördüğü zaman, onlara incili müjdelemek için Allahın bizi çağırıldığını çıkararak hemen Makedonyaya gitmeğe çalıştık.

¹¹ Troastan yelken açıp doğruca Samotrakiye, ve ertesi gün Neapolise; ¹² ve oradan Makedonya eyaletinin birinci şehri ve bir Roma müstameresi olan Filipiye geldik; ve bu şehirde bir kaç gün geçirdik. ¹³ Sebt günü şehir kapısından dışarı çıkıp ırmak kenarına geldik; orada bir dua yeri olduğunu sanıyorduk; ve oturup toplanmış olan kadınlara söyledik. ¹⁴ Tiyatira şehrinden erguvanî satıcısı, ve Allaha tapan Lidya adlı bir kadın bizi dinledi; Pavlus tarafından söylenenlere dikkat etmesi için Rab onun yüreğini açtı. ¹⁵ Evi halkı ile beraber vaftiz olununca, kadın yalvarıp dedi: Eğer beni Rabbe sadık saydıysanız, evime girin, ve orada kalın. Ve bizi zorladı.

¹⁶ Ve vaki oldu ki, biz dua yerine giderken, kendisinde falcı ruhu olan ve gaipten haber vererek efendilerine çok kazanç getiren bir hizmetçi kız bize rastgeldi. ¹⁷ Kız, Pavlusun ve bizim ardımızca yürüyerek: Bu adamlar Yüce Allahın kullarıdır, size kurtuluş yolunu

ilân ediyorlar, diye bağıriyordu. ¹⁸ Ve bir çok günler bunu yaptı. Fakat Pavlus çok sıkılarak dönüp ruha dedi: Ondan çıkmanı sana İsa Mesih ismile emrediyorum. Ve hemen o saatte ruh çıktı.

¹⁹ Kazanç ümitlerinin elden gittiğini kızın efendileri görünce, Pavlus ile Silası tutup çarşı meydanına reislerin önüne sürüklediler, ²⁰ ve onları hâkimlere getirdikleri zaman, dediler: Bu adamlar Yahudidir, ve şehrimizi çok karıştırıyorlar, ²¹ ve Romalı olan bizlere kabul etmek ve yapmak caiz olmıyan âdetler ilân ediyorlar. ²² Ve onlara karşı halk birlikte ayaklandılar; ve hâkimler onların esvaplarını yırtıp çıkararak değnekle dövmelerini emrettiler. ²³ Ve kendilerine çok değnek vurduktan sonra, zindana atıp onları sıkıca gözetmesini zindancıya emrettiler; ²⁴ o da, böyle emir aldığından, onları iç zindana atıp ayaklarını tomruğa vurdu. ²⁵ Gece yarısına doğru Pavlus ve Silas dua ediyorlar ve Allaha ilâhiler okuyorlardı, mahpuslar da onları dinlemekte idiler. ²⁶ Ansızın büyük bir zelzele oldu, öyle ki, zindanın temelleri sarsıldı; ve hemen bütün kapılar açıldı; ve herkesin bağları çözüldü. ²⁷ Zindancı uyanıp zindan kapılarını açılmış görerek kılıcını çekti, mahpusların kaçmış olduklarını sanıp kendini öldürmek üzre idi. ²⁸ Fakat Pavlus yüksek sesle bağırip dedi: Kendine kıyma; çünkü hepimiz buradayız. ²⁹ Zindancı ışık istiyip içeri atıldı, titriyerek Pavlus ve Silasın önünde yere kapandı, ³⁰ ve onları dışarı çıkarıp dedi: Efendiler, kurtulmak için ne etmeliyim? ³¹ Onlar da dediler: Rab İsa'ya iman et, ve evin halkı ile sen de kurtulursun. ³² Bütün evindekiler ile kendisine Rab sözünü söylediler. ³³ Ve gecenin o saatinde onları alıp yaralarını yıkadı ve hemen kendisi ve bütün evi halkı vaftiz olundu. ³⁴ Ve Allaha iman etmiş olarak onları kendi evine çıkarıp önlerine sofraya kurdu, ve bütün evile beraber çok sevindi.

³⁵ Gündüz olunca, hâkimler: Bu adamları salıver, diye çavuşları gönderdiler. ³⁶ Ve zindancı şu sözleri Pavlusa bildirdi: Hâkimler sizi salıvermek için gönderdiler; bundan ötürü şimdi çıkın, selâmetle gidin. ³⁷ Fakat Pavlus onlara dedi: Romalı olan bizleri mahkûm etmeden halkın önünde dövüp zindana attılar; ve şimdi bizi gizlice mi dışarı atıyorlar? Bu olmaz; kendileri gelsinler de bizi çıkarsınlar. ³⁸ Çavuşlar bu sözleri hâkimlere bildirdiler; Romalı olduklarını hâkimler işitince, korktular; ³⁹ gelip onlara yalvardılar; ve kendilerini çıkarıp şehirden gitmelerini dilediler. ⁴⁰ Zindandan çıkınca Lidyanın evine girdiler; ve kardeşleri görüp onları teselli ettiler ve gittiler.

BAP 17

AMFİPOLİS ve Apollonyadan geçip Selâniğe geldiler; orada Yahudilerin havrası vardı. ² Pavlus âdeti üzre onların yanına girdi, ³ Mesihin elem çekmesi ve ölümlerden kıyam etmesi gerek olduğunu tefsir edip anlatarak onlarla üç Sebte günü kitaplardan söyledi, ve: Size ilân ettiğim bu İsa, Mesih'tir, dedi. ⁴ Ve onlardan bazıları, dindar Yunanlılardan büyük bir cemaat ve ileri gelen kadınlardan da epeyicesi kandılar, ve Pavlus ve Silasla arkadaş oldular. ⁵ Fakat Yahudiler, kıskanarak çarşı halkından bazı kötü adamları kendilerine çekip bir kalabalık topladılar, ve şehirde gürültü çıkardılar. Ve Yasonun evine saldırıp onları halkın önüne çıkarmağa uğraştılar. ⁶ Fakat onları bulmayınca, Yasonu ve bazı kardeşleri şehrin reisleri önüne sürükleyip bağırdılar: Dünyayı altüst eden bu adamlar, buraya da geldiler; ⁷ Yason onları evine aldı, ve bunların hepsi başka bir kiral vardır, İsa vardır, diye Kayserin kanunlarına karşı hareket ediyorlar. ⁸ Bu şeyleri işiten halkı ve şehrin reislerini şaşkırttı. ⁹ Ve Yason ile ötekilerden kefalet aldıktan sonra, kendilerini salıverdiler.

¹⁰ Kardeşler de Pavlus ile Silası geceleyin hemen Veriaya gönderdiler; onlar vardıkları zaman, Yahudilerin havrasına gittiler. ¹¹ Bunlar Selâniktekilerden daha necip idiler, ve bu şeyler böyle midir, diye her gün kitapları araştırarak sözü bütün yürekten kabul ettiler. ¹²

İmdi onlardan çoğu, ve muteber Yunanlı kadınlarla erkeklerden epeyicesi iman ettiler. ¹³ Fakat Pavlus tarafından Veriada da Allahın sözü ilân edildiği Selânikli Yahudilere malûm olunca, oraya da geldiler, ve halkı karıştırıp şaşırıttılar. ¹⁴ O zaman kardeşler Pavlusu denize gitmek üzere hemen gönderdiler; fakat Silas ve Timoteos daha orada kaldılar. ¹⁵ Pavlusu götürönerler onu Atinaya kadar getirdiler; ve bir an evel gelsinler diye Silas ve Timoteosa emir alarak gittiler.

¹⁶ Pavlus Atinada onları beklemekte iken, şehri putlarla dolu görerek içinde ruhu hiddetlendi. ¹⁷ İmdi havrada Yahudiler ve dindar adamlarla, ve her gün çarşıda rastgelenlerle mubahase ediyordu. ¹⁸ Epikürî ve Stoikî filozoflardan bazıları da onunla mubahase ettiler. Ve bazıları: Bu geveze ne demek istiyor? başkaları da: Yabancı ilâhlar ilân eden bir adam görünüyor, dediler; çünkü İsayı ve kıyameti müjdeliyordu. ¹⁹ Kendisini tutarak Ariopagosa götürüp dediler: Senin tarafından söylenen bu yeni öğretişin ne olduğunu anlayabilir miyiz? ²⁰ Çünkü bizim kulaklarımıza bazı yabancı şeyler getiriyorsun; imdi bu şeylerin ne demek olduğunu bilmek isteriz. ²¹ (Bütün Atinalılar ve orada oturan yabancılar yeni bir şey söylemek yahut dinlemekten başka şeyle vakit geçirmezlerdi.) ²² Pavlus Ariopagosun ortasında durup dedi:

Ey Atina erleri, ben sizi her şeyde çok dindar görüyorum. ²³ Çünkü ben dolaşıp tapındıklarınıza baktığım zaman, şu yazı ile bir mezbah da buldum: Meçhul Allaha. İmdi tanımlayarak tapındığınızı ben size ilân ediyorum. ²⁴ Dünyayı ve içinde olan bütün şeyleri yaratan Allah, gökün ve yerin Rabbi olduğundan, ellerle yapılmış mabetlerde oturmaz; ²⁵ mademki hepsine hayat, soluk, ve her şey veren kendisidir, bir şeye muhtaç imiş gibi, insanların ellerile ona hizmet olunmaz; ²⁶ ve muayyen vakitlerini ve meskenlerinin sınırlarını tayin ederek bütün yeryüzünde otursunlar diye insanların her milletini bir kandan yarattı; ²⁷ ta ki, Allahı arasinlar, ve kabil ise el yordamı ile onu bulsunlar; fakat o hiç birimizden uzak değil; ²⁸ çünkü biz onda yaşıyoruz, hareket ediyoruz ve varız; nasıl ki, sizin şairlerinizden bazıları da demişlerdir: “Çünkü biz de onun zürriyetiyiz.” ²⁹ İmdi Allahın zürriyeti olduğumuz için, ülûhiyet, insan sanatı ve hünerile oyulmuş altına, veya gümüşe, yahut taşa benzer sanmamalıyız. ³⁰ İmdi Allah cehalet zamanlarına göz yumdu; şimdi her yerde hepsinin tövbe etmelerini insanlara emrediyor; ³¹ çünkü Allah bir gün tespit eyledi, o günde tayin ettiği adam vasıtası ile, dünyaya adaletle hükmedecektir; onu ölülerden kıyam ettirerek bütün insanlara teminat verdi.

³² İmdi ölülerden kıyamı işittikleri zaman, bazıları eğlendiler, fakat başkaları: Bunun hakkında seni yine dinleriz, dediler. ³³ Ve böylece Pavlus onların ortasından çıktı. ³⁴ Fakat bazı adamlar ona katılıp iman ettiler; Ariopagos azasından Diyonisius, ve Damaris denilen bir kadın, ve onlarla beraber başkaları da bunlar arasında idiler.

BAP 18

BU şeylerden sonra Pavlus Atinadan ayrılıp Korintosa geldi. ² İtalyadan henüz gelmiş olan, aslı Pontuslu, Akuila adlı bir Yahudi ile karısı Priskillayı buldu, çünkü Klavdius bütün Yahudilere Romadan çıkmalarını emretmişti; Pavlus onların yanına geldi; ³ ve kendisi aynı sanattan olduğu için onların yanında oturdu, ve çalışıyorlardı; çünkü sanatça çadircı idiler. ⁴ Pavlus her Sebt günü havrada mubahase edip Yahudileri ve Yunanlıları ikna etmeğe çalışırdı.

⁵ Silas ile Timoteos Makedonyadan indikleri zaman, kelâm Pavlusu içinden zorlamakta idi, ve Yahudilere, İsa Mesih, diye kuvvetle şehadet ediyordu. ⁶ Ve onlar kendisine karşı koyup küfredince, esvabını silkerek onlara dedi: Kanınız kendi başınıza olsun; ben temizim; şimdiden sonra Milletlere gideceğim. ⁷ Ve oradan çıkıp Allaha tapan Titius Yustus adlı birinin evine geldi; onun evi havraya bitişikti. ⁸ Ve havra reisi Krispus bütün

evile beraber Rabbe iman etti; ve Korintosluların bir çoğu işiterek iman edip vaftiz olunuyorlardı. ⁹ Geceleyin bir rüyette Rab Pavlusa dedi: Korkma, ancak söyle, ve susma; ¹⁰ çünkü ben seninle beraberim, ve seni incitmek için senin üzerine kimse el atmıyacaktır; çünkü bu şehirde çok kavmım vardır. ¹¹ Ve onlar arasında Allahın sözünü öğreterek bir yıl altı ay oturdu.

¹² Gallio Ahayada vali iken, Yahudiler ittifak ederek Pavlusa karşı kalktılar, ve onu hüküm kürsüsü önüne götürüp dediler: ¹³ Bu adam şeriate aykırı olarak insanları Allaha tapmağa kandırıyor. ¹⁴ Pavlus ağzını açmakta iken, Gallio Yahudilere dedi: Eğer bir haksızlık veya bayağı bir kabahat meselesi olsaydı, ey Yahudiler, size katlanmak gerekti. ¹⁵ Fakat söz ve isimler ve kendi şeriatiniz meseleleri ise, kendiniz bakın; ben bu şeylerin hâkimi olmak istemem. ¹⁶ Ve onları hüküm kürsüsünden kovdu. ¹⁷ Ve hepsi havra reisi Sostenisi tutup hüküm kürsüsü önünde dövdüler. Gallio bu şeylerden hiç birine aldırmadı.

¹⁸ Pavlus çok günler daha kaldıktan sonra, kardeşlere veda etti, ve bir adağı olduğundan Kenhreada saçlarını kestirip Priskilla ve Akuila beraberinde olarak Suriyeye yelken açtı.

¹⁹ Ve Efesosa geldiler, onları orada bırakıp kendisi havraya girdi, ve Yahudilerle mubahase etti. ²⁰ Daha uzun zaman kalmasını kendisinden isteyince, razı olmadı; ²¹ ve: Allah dilerse, yine size dönerim, diye onlara veda ederek Efesostan denize açıldı.

²² Kayseriyeye varınca, Yerusalıme çıktı, ve kiliseyi selâmladıktan sonra, Antakyaya indi.

²³ Ve bir müddet durduktan sonra, yola çıktı, ve sırası ile Galatya ve Frikya diyarından bütün şakirtlere kuvvet vererek geçti.

²⁴ Aslı İskenderiyeli Apollos adlı, natika sahibi bir Yahudi, Efesosa geldi; kitaplarda kuvvetli idi; ²⁵ bu adam Rab yolunda öğretilmişti; ve ancak Yahyanın vaftizini bilerek ruhta gayretli olup İsayaya ait şeyleri doğruca söylüyor ve öğretiyordu. ²⁶ Ve havrada cesaretle söylemeğe başladı. Priskilla ve Akuila onu işitince, kendisini yanlarına alıp Rab yolunu ona daha doğrulukla anlattılar. ²⁷ Ve Ahayaya geçmek fikrinde olduğu zaman, kardeşler ona cesaret verip kendisini kabul etmelerini şakirtlere yazdılar; ve vardığı zaman, Allahın inayetele iman etmiş olanlara çok yardım etti; ²⁸ zira, İsa Mesihdir, diye açıkça kitaplara göstererek Yahudileri kuvvetle ilzam ediyordu.

BAP 19

VE vaki oldu ki, Apollos Korintosta iken, Pavlus yukarı tarafları geçip Efesosa geldi; ve bir kaç şakirt bulup onlara: ² İman ettiğiniz zaman Ruhülkudüsü aldınız mı? dedi. Kendisine: Bir Ruhülkudüs var mıdır, işitmedik bile, dediler. ³ Öyle ise, neye vaftiz olundunuz? dedi. Yahyanın vaftizine, dediler. ⁴ Pavlus dedi: Yahya, kendisinden sonra gelene, yani, İsayaya iman etmelerini kavma söyleyerek tövbe vaftizile vaftiz etti. ⁵ Ve bunu işitince, Rab İsanın ismine vaftiz olundular. ⁶ Ve Pavlus üzerlerine ellerini koyunca, Ruhülkudüs onların üzerine geldi; dillerle söylüyorlar, ve peygamberlik ediyorlardı. ⁷ Hepsi on iki adam kadar idiler.

⁸ Ve havraya girip Allahın melekûtuna ait şeyler üzerine üç ay müddet mubahase, ve adamları ikna ederek cesaretle söylüyordu. ⁹ Fakat bazıları cemaatin önünde Yolu kötüliyerek sertelip itaatsiz olunca, Pavlus onlardan çekildi, ve şakirtleri ayırdı, ve her gün Tirannusun mektebinde mubahase ediyordu. ¹⁰ İki yıl müddet bu devam etti; şöyle ki, hem Yahudi hem Yunanlı, bütün Asyada oturanlar, Rab sözünü işittiler. ¹¹ Ve Allah Pavlusun ellerile görülmemiş kudretli işler yaptı; ¹² o derece ki, hastalara onun bedeninden mendiller veya peştamallar götürülürdü, ve onlardan hastalıklar gider, ve kötü ruhlar çıkardı. ¹³ Fakat serseri afsuncu Yahudilerden bazıları da: Pavlusun vâzettığı İsa ile size kasem ederim, diyerek kendilerinde kötü ruhlar olanlar üzerine Rab İsanın

ismini çağırmağa giriştiler. ¹⁴ Ve bunu edenlerden Skeva isminde bir Yahudi başkâhinin yedi oğlu vardı. ¹⁵ Fakat kötü ruh cevap verip onlara dedi: İsayı tanırım, Pavlus da bilirim; siz ise, kimlersiniz? ¹⁶ Ve kendisinde kötü ruh olan adam üzerlerine sıçrayıp onlardan ikisini yenerek galip oldu, şöyle ki, o evden çıplak ve yaralı olarak kaçtılar. ¹⁷ Ve bu iş Efesosta oturan hem Yahudi hem de Yunanlıların hepsine malûm oldu; ve hepsi üzerine korku düşüp Rab İsanın ismi tazim olundu. ¹⁸ İman etmiş olanlardan bir çoğu da yaptıklarını itiraf ve beyan ederek geldiler. ¹⁹ Sihirbazlık edenlerden bir çoğu kitaplarını topluyup herkesin önünde yaktılar; ve onların değerini hesap edip elli bin gümüş buldular. ²⁰ Böylece Rab sözü kudretle büyüyüp kuvvetlendi.

²¹ Bu şeyler bitince, Pavlus Makedonya ve Ahayadan geçip Yerusâlime gitmeğe ruhta niyet ederek: Oraya vardıktan sonra, Romayı da görmeliyim, dedi. ²² Kendisine hizmet edenlerden ikisini, Timoteosu ve Erastosu, Makedonyaya gönderdikten sonra, kendisi bir müddet Asyada kaldı.

²³ O vakitler Yol hakkında çıkan kargaşalık az değildi. ²⁴ Çünkü gümüşten Artemis mabetleri yapmakta olan Dimitrios adlı bir kuyumcu sanatkârlara az iş getirmezdi; ²⁵ ve bu gibi işlerin işçileriyle beraber onları bir araya topluyup dedi: Efendiler, bilirsiniz ki, zenginliğimiz bu iştedir. ²⁶ Ve görüp işitiyorsunuz ki, bu Pavlus ellerle yapılanlar ilâhlar değildir, diyerek yalnız Efesosta değil, fakat hemen bütün Asyada bir çok halkı kandırıp saptırdı; ²⁷ ve tehlike yalnız bu bizim sanatımızın itibardan düşmesinde değildir; fakat büyük mabude Artemisin mabedi hiçe sayılıp, bütün Asya ve dünyanın taptığı mabudenin de azametinden indirilmesindedir. ²⁸ Ve bunu işittikleri zaman, gazapla doldular ve: Efesosluların Artemisi büyüktür, diye bağıştılar. ²⁹ Ve şehir karışıklık ile doldu; ve hep birden Pavlusun yoldaşları Makedonyalı Gayus ve Aristarhosu yakalılarak tiyatroya saldırdılar. ³⁰ Pavlus halkın içine girmek isteyince, şakirtler onu bırakmadılar. ³¹ Asya reislerinden bazıları da onun dostları olduğundan kendisine gönderip tiyatroya atılmasını diye yalvardılar. ³² İmdi bazıları bir şey, ve bazıları başka şey bağııyorlardı; çünkü cemaat karışmıştı, ve ekserisi ne için toplandıklarını bilmiyorlardı; ³³ ve Yahudiler İskenderi ileri sürüp kalabalıktan çıkardılar. Ve İskender, elile işaret edip halka karşı bir müdafaa yapmak istedi. ³⁴ Fakat Yahudi olduğunu anlayınca: Efesosluların Artemisi büyüktür, diye hepsi iki saat kadar bir ağızdan bağıştılar. ³⁵ Ve şehir kâtibi kalabalığı yatıştırdığı zaman, dedi: Ey Efesos erleri, insanlardan kim vardır ki, büyük Artemisin ve Zefsten düşmüş olan sanemin mabet muhafızı Efesosluların şehri olduğunu bilmesin? ³⁶ İmdi bunlara karşı bir şey söylenemez, ve siz tek durup tedbirsizce bir şey yapmamalısınız. ³⁷ Çünkü mabet hırsızları olmıyan, mabudemize de küfretmiyen bu adamları buraya getirdiniz. ³⁸ İmdi eğer Dimitrios ve onunla beraber olan sanatkârlar bir kimseye karşı davaları varsa, mahkemeler açıktır, ve valiler var; birbirlerini itham etsinler. ³⁹ Fakat siz başka madde için bir şey arıyorsanız, resmî mecliste faslolunur. ⁴⁰ Çünkü bir sebep de olmadığından bugünkü karışıklıktan dolayı itham edilmek tehlikesindeyiz; bu kargaşalık hakkında hesap veremeyiz. ⁴¹ Ve bunu böylece dedikten sonra, cemaati dağıttı.

BAP 20

VE gürültü durduktan sonra, Pavlus şakirtleri getirtip onları teşvik etti, ve kendilerine veda ederek Makedonyaya gitmek üzere yola çıktı. ² O tarafları dolaşip onları çok sözle teşvik ederek Yunanistana geldi. ³ Ve üç ay geçirdikten sonra, Suriyeye yelken açmak üzere iken, Yahudiler tarafından kendisine bir düzen kurulmuş olduğundan, Makedonya yolundan dönmeğe karar verdi. ⁴ Ve Pirrosun oğlu Verialı Sopatros, Selâniklilerden Aristarhos ve Sekundus, Derbeli Gayus ve Timoteos, ve Asyalı Tihikos ile Trofimos

kendisine Asyaya kadar yoldaş oldular. ⁵ Ancak bunlar önden gitmişlerdi, ve bizi Troasta bekliyorlardı. ⁶ Biz de Hamursuz ekmek günlerinden sonra, Filipiden yelken açtık, ve Troasa onların yanına beş günde vardık; orada yedi gün kaldık.

⁷ Haftanın ilk gününde ekmek kırmak için bir araya toplandığımız zaman, Pavlus ertesi gün yola çıkmağa niyet ederek onlarla konuştu, ve gece yarısına kadar sözünü uzattı. ⁸ Toplanmış olduğumuz yukarı odada bir çok ışıklar vardı. ⁹ Eftihos isminde bir genç, pencerede oturup derin uykuya daldı; ve Pavlus sözü uzattıkça, uykusunda çöküp üçüncü kattan aşağı düştü, ve ölü olarak kaldırıldı. ¹⁰ Pavlus aşağı indi, ve üzerine düşüp onu kucaklıyarak dedi: Gürültü etmeyin, çünkü canı kendisinde. ¹¹ Yine yukarı çıkıp ekmeği kırdı ve yedi, gün doğuncuya kadar onlarla uzun konuştu, ve öyle yola çıktı. ¹² Ve genci diri getirip çok teselli buldular.

¹³ Biz de önceden gemiye binip Pavlusu oradan almak niyetile Asosa açıldık; çünkü kendisi yaya gitmek niyetinde olarak böyle ismarlamıştı. ¹⁴ Asosta bizi karşılayınca, kendisini alıp Midilliye vardık. ¹⁵ Ve oradan yelken açarak ertesi gün Sakız adası karşısına geldik; ve daha ertesi gün Sisami tutarak bir gün sonra Militosa vardık. ¹⁶ Çünkü Pavlus Asyada vakit kaybetmemek için Efesos önünde durmadan geçmeğe karar vermişti; çünkü mümkün olursa, Pentikost günü Yerusolimde bulunmak için acele ediyordu.

¹⁷ Militostan Efesosa gönderip kilisenin ihtiyarlarını yanına çağırttı. ¹⁸ Ve yanına geldikleri zaman, kendilerine dedi:

Siz kendiniz biliyorsunuz, Asyaya girdiğim ilk günden beri bütün vakit sizin yanınızda nasıl buldum, ¹⁹ tam alçak gönüllülük ve gözyaşları ile ve Yahudilerin düzenlerinden başıma gelen imtihanlarla Rabbe hizmet ettim, ²⁰ ve size faideli olan hiç bir şeyi beyan etmekten çekinmedim, ²¹ ve Allaha tövbe ve Rabbimiz İsa Mesihe imanı Yahudilere hem de Yunanlılara şehadet ederek açıkça ve evden eve size öğrettim. ²² Ve şimdi, işte, ruhta bağlanmış olarak Yerusolime gidiyorum, orada başıma gelecek şeyleri bilmem; ²³ ancak her şehirde zincirler ve sıkıntılar beni bekliyor, diye Ruhülkudüs bana şehadet ediyor. ²⁴ Fakat ben canıma kendim için hiç kıymet vermiyorum, elverir ki, devrimi, ve Allahın inayetinin incilini şehadet etmek için Rab İsadan aldığım hizmeti başarayım. ²⁵ Ve şimdi, işte, ben biliyorum ki, aranızdan melekûtu vâzederek geçtiğim sizler, hepiniz, artık yüzümü görmeyeceksiniz. ²⁶ Bunun için bugünkü günde size şehadet ediyorum ki, bütün insanların kanından temizim; ²⁷ çünkü Allahın bütün muradını size beyan etmekten çekinmedim. ²⁸ Kendinize, ve Rabbin kendi kanı ile edindiği kiliseyi gütmek için, Ruhülkudüsün sizi içinde nazır ettiği bütün sürüye dikkat edin. ²⁹ Biliyorum ki, ben gittikten sonra, sürüyü esirgemiyen azgın kurtlar aranızda girecektir; ³⁰ ve şakirtleri artlarıncaya çekmek için sapık şeyler söyleyen adamlar kendi aranızdan çıkacaklardır. ³¹ Bundan dolayı uyanık olun, üç yıl müddet, gece gündüz, gözyaşları ile herkese nasihat etmekten vazgeçmediğimi hatırlayın. ³² Ve şimdi sizi Allaha ve inayeti sözüne ismarladım; o sizi bina etmeğe ve bütün takdis edilmiş olanlar arasında size miras vermeğe kadirdir. ³³ Hiç kimsenin gümüşüne, ya altınına, yahut esvabına göz komadım.

³⁴ Siz kendiniz bilirsiniz ki, kendi ihtiyaçlarıma, ve benimle olanlara bu eller hizmet etti. ³⁵ Her şeyde size gösterdim ki, böylece emek çekerek zayıflara yardım etmek, ve bizzat Rab İsanın: Vermek almaktan daha mutludur, dediği sözleri anmak gerektir.

³⁶ Bu şeyleri söyledikten sonra, diz çöküp hepsile beraber dua etti. ³⁷ Hepsi çok ağladılar, ve en çok kendi yüzünü artık görmeyeceklerdir diye söylediği sözden kederlenerek ³⁸ Pavlusun boynuna düşüp kendisini öptüler. Ve onu gemiye kadar geçirdiler.

BAP 21

VE vaki oldu ki, onlardan ayrılıp denize açıldığımız zaman, doğru İstanköye, ertesi gün Rodosa, oradan Pataraya geldik; ² Fenikeye gitmekte olan bir gemi bularak bindik, ve açıldık. ³ Kıbrıs görüldüğü zaman, onu solda bırakarak Suriyeye gittik ve Surda indik; çünkü gemi orada yükünü boşaltacaktı. ⁴ Şakirtleri bularak orada yedi gün kaldık; bunlar Pavlusa Yerus alime girmesin diye Ruh vasıtası ile s yliyordular. ⁵ Ve vaki oldu ki, günlerimizi bitirince çıkıp gittik; ve hepsi, kadınlar ve çocukları ile beraber Şehrin dıŐarisına kadar bizi geçirdiler. ⁶ Kıyıda diz  okerek dua ettik, birbirimize veda edip biz gemiye bindik, onlar evlerine döndüler.

⁷ Surdan deniz yolunu bitirince, Ptolemaise vardık; ve kardeşleri sel mlayıp onlarla bir gün kaldık. ⁸ Ertesi gün çıkıp Kayseriyeye geldik; ve yedilerden biri olan incil vaizi Filipusun evine girip yanında kaldık. ⁹ Bu adamın peygamberlik eden evlenmemiŐ dört kızı vardı. ¹⁰ Orada bir çok günler geçirmekte iken, Agabus denilen peygamber Yahudiyeden indi. ¹¹ Ve bize gelip Pavlusun kuŐaĐını aldı; kendi ayaklarını ve ellerini bağlıyıp dedi: Ruh lkud Ő Şöyle diyor: Yerus alimdeki Yahudiler bu kuŐaĐın sahibini böyle bağlıyıp Milletlerin eline vereceklerdir. ¹² Bu Şeyleri işittiğimiz zaman, biz ve oralılar da Yerus alime çıkmasın diye kendisinden yalvardık. ¹³ O vakit Pavlus cevap verdi: Bu yaptığınız nedir, ağlıyor ve yüreğimi kırılıyorsunuz?  unk  ben Yerus alimde yalnız bağlanmağa değil, fakat Rab İsanın ismi uğruna  lmeğe de hazırım. ¹⁴ Ve o kanmayınca biz de: Rabbin iradesi olsun, diyerek sustuk.

¹⁵ O günlerden sonra, eŐyamızı topluyup Yerus alime  ıktık. ¹⁶ Ve Kayseriyeden bazı Şakirtler bizimle geldiler. Yanında misafir olacağımız eski bir Şakirt olan Mınason denilen Kıbrıslıya bizi getirdiler.

¹⁷ Yerus alime geldiğimiz zaman, kardeşler bizi sevinçle kabul ettiler. ¹⁸ Ertesi gün Pavlus bizimle beraber Yakubun yanına girdi; ve bütün ihtiyaclar hazır idiler. ¹⁹ Onlara sel m verdikten sonra, Allahın kendi hizmeti vasıtası ile Milletler arasında yaptığı Şeyleri birer birer anlattı. ²⁰ Bunları işitince Allahı temcit ettiler, ve kendisine dediler: Kardeş, Yahudiler arasında iman eden nice bin adam var, görüyorsun; hepsi Şeriat için gayretlidirler; ²¹ ve senin için haber almıŐlar ki, Milletler arasında olan bütün Yahudilere oğullarını sünnet etmiyip  detlere uymasınlar diye, Musadan dönmelerini  ğretiyormuŐsun. ²² İmdi ne olacak? Senin geldiğini elbette iŐitecekler. ²³ Onun için bu sana dediğimizi yap: Bizde adağı olan dört adam var; ²⁴ onları al ve onlarla beraber kendini tathir et, ve baŐlarını tıraŐ etmeleri için onlara masraf et; ve senin için haber aldıkları Şeylerin aslı olmadığını, fakat senin Şeriatini tutarak yürüdüğünü hepsi bilecektir.

²⁵ Fakat biz, iman eden Milletler için, putlara kurban edilen Şeylerden ve kandan ve boğulmuş olandan ve zinadan kendilerini korumalarına karar vererek yazdık. ²⁶ O zaman Pavlus o adamları aldı, ertesi gün onlarla beraber kendisini tathir etti, ve onlardan her biri için kurban takdim olununcuya kadar taharet günlerinin bittiğini ilân ederek mabede girdi.

²⁷ Ve bu yedi gün hemen bitmek üzre iken, Asyadan olan Yahudiler onu mabette görerek bütün halkı kışkırttılar, ve ona el atıp bağırdılar: ²⁸ Ey İsrail erleri, yardım edin; her yerde kavma, Őeriatı ve bu yere karşı bütün insanlara öğreten adam budur; ve bundan başka, mabede Yunanlılar sokup bu mukaddes yeri murdar etmiştir. ²⁹  unk  önceden Efesoslu Trofimosu Şehirde onunla beraber g rmuŐlerdi; ve Pavlusun onu mabede sokmuŐ olduğunu sanıyorlardı. ³⁰ Bütün Şehir harekete gelip halk koŐuŐtu; Pavlusunu tutup mabetten dışarı s r d ler; ve hemen kapılar kapandı. ³¹ Kendisini öldürmeğe çalıŐmaktalar iken, bütün Yerus alimin karıŐmıŐ olduğu haberi taburun

binbaşısına erişti. ³² O da hemen askerler ve yüzbaşılar alarak üzerlerine koştu; binbaşığı ve askerleri görünce, Pavlusu dövmeği bıraktılar. ³³ O zaman binbaşı yaklaştı, ve onu tutup çifte zincirle bağlanmasını emretti; ve kimdir, ne yapmıştır, diye sordu. ³⁴ Kalabalıkta kimi şöyle, kimi böyle bağırdığından ve gürültüden doğrusunu anlayamıyarak kaleye götürülmesini emretti. ³⁵ Merdivene geldiği zaman, vaki oldu ki, kalabalığın zorlamasından dolayı askerler tarafından alınıp götürüldü. ³⁶ Çünkü halkın kalabalığı: Onu kaldır, diye bağışarak ardınca yürüyordu.

³⁷ Pavlus kaleye götürülmekte iken binbaşığıya dedi: Sana bir şey söyleyebilir miyim? O da: Yunanca bilir misin? ³⁸ Önce karışıklık çıkarıp Katillerden dört bin kişiyi çöle götüren Mısırlı sakın sen olmıyasın? dedi. ³⁹ Fakat Pavlus dedi: Ben Kilikyadan Tarsuslu bir Yahudi, ehemmiyetsiz olmıyan bir şehrin ahalisindenim; ve sana yalvarırım, kavma söylemek için bana izin ver. ⁴⁰ O da izin verince, Pavlus merdiven üzerinde durup elile kavma işaret etti; ve büyük bir sükût olunca, İbranî dilinde onlara söyleyip dedi:

BAP 22

KARDEŞLER ve babalar, şimdi size olan müdafaamı dinleyin. ² Ve onlara İbranî dilinde söylediğini işittikleri zaman, daha ziyade sustular; ve dedi:

³ Ben Kilikya Tarsusunda doğmuş bir Yahudiyim, fakat Gamalielin ayakları dibinde bu şehirde yetiştirildim, ve bugün hepinizin olduğu gibi, Allah için gayretli olarak atalar şeriatinin sıklığına göre terbiye olundum. ⁴ Erkekleri de kadınları da bağılıp zindanlara teslim ederek bu Yola ölüm derecesinde eza ettim; nasıl ki, başkâhin ile bütün ihtiyarlar heyeti bana şahadet ederler. ⁵ Onlardan kardeşlere mektuplar alıp Şamda olanları, cezalandırmak üzere bağılı olarak Yerusulime getirmek için, oraya gidiyordum. ⁶ Ve vaki oldu ki, ben yolda gitmekte ve Şama yaklaşmakta iken, öğleye yakın, gökten büyük bir nur ansızın çevremde parladı. ⁷ Yere düştüm, ve bir sesin bana: Saul, Saul, niçin bana eza ediyorsun? dediğini işittim. ⁸ Ben de: Kimsin, ya Rab? diye cevap verdim. O da bana dedi: Ben eza ettiğin Nâsıralı İsayım. ⁹ Benimle beraber olanlar gerçi nuru gördüler, fakat bana söyleyenin sesini işitmediler. ¹⁰ Ben: Ya Rab, ne yapayım? dedim. Rab bana: Kalk, Şama git, yapasın diye senin için tayin edilmiş olan bütün şeyler orada sana söylenecektir, dedi. ¹¹ Ve o nurun izzetinden ötürü göremez olduğum vakit, yanımda olanlar elile yedilerek Şama girdim. ¹² Orada oturan bütün Yahudilerce iyi şahadet olunan, şeriat üzere dindar, Hananya adlı bir adam, yanıma geldi, ¹³ ve durup bana dedi: Saul kardeş, gözlerin açılsın. Ve ben o saatte kendisine baktım. ¹⁴ O da dedi:

Atalarımızın Allahı, kendi iradesini bilmek, ve o Salihi görüp ağzından bir ses işitmek için seni tayin etti. ¹⁵ Çünkü gördüğün ve işittiğin şeyler için bütün insanlara onun şahidi olacaksın. ¹⁶ Ve şimdi ne gecikiyorsun? kalk, vaftiz ol, ve onun ismini çağırarak günahlarından yıkan. ¹⁷ Ve vaki oldu ki, ben Yerusulime döndüğüm zaman, mabette dua ederken vecit halinde idim, ¹⁸ ve onu gördüm, ve bana dedi: Acele et, ve çabuk Yerusulimden çık, çünkü benim hakkımda senin şahadetini kabul etmiyeceklerdir. ¹⁹ Ve ben dedim: Ya Rab, kendileri de bilirler ki, ben sana iman edenleri hapsedip bütün havralarda dövüyordum; ²⁰ ve senin şahidin İstefanosun kanı döküldüğü zaman, ben de orada duruyordum, ve buna razı oldum, ve onu öldürenlerin esvaplarını bekledim. ²¹ Rab da bana dedi: Git, çünkü ben seni uzağa, Milletlere, göndereceğim.

²² Bu söze kadar kendisini dinlediler; ve seslerini yükseltip dediler: Böyle adamı yeryüzünden kaldır, zira yaşaması caiz değil. ²³ Onlar bağırmakta ve esvaplarını atıp havaya toz savurmakta iken, ²⁴ binbaşı, niçin ona karşı böyle bağırmakta olduklarını anlamak üzere kamçı ile istintak olunsun diye kaleye götürülmesini emretti. ²⁵ Fakat onu sınırlarla bağladıkları zaman, Pavlus, yanında duran yüzbaşığıya dedi: Romalı, ve

mahkûm edilmemiş bir adamı kamçı ile dövmek size caiz midir? ²⁶ Yüzbaşı da bunu işitince, gidip: Ne yapıyorsun? çünkü bu adam Romalıdır, diye binbaşıya bildirdi. ²⁷ Ve binbaşı gelip ona dedi: Bana söyle, sen Romalı mısın? O da: Evet, dedi. ²⁸ Binbaşı cevap verdi: Ben bu hemşerilik hakkını çok para ile edindim. Pavlus da: Fakat ben Romalı doğdum, dedi. ²⁹ O zaman onu tahkik etmek üzere olanlar hemen kendisinden çekildiler, ve binbaşı da Romalı idiğini anlayınca onu bağladığı için korktu.

³⁰ Ve Yahudiler tarafından niçin itham olunuyor, bunun doğrusunu anlamak istiyerek, ertesi gün onu çözdü, başkâhinlere ve bütün Millet meclisine toplanmalarını emretti, ve Pavlusunu aşığı getirip karşılarına çıkardı.

BAP 23

PAVLUS Millet meclisine göz dikip dedi: Ey kardeşler, ben bugüne kadar Allah önünde bütün iyi vicdanla yaşadım. ² Ve başkâhin Hananya, yanında duranlara ağzına vurmalarını emretti. ³ O zaman Pavlus ona dedi: Ey badanalı duvar, Allah seni vuracaktır! Sen bana şeriat üzere hükmetmek için oturuyorsun da, şeriate aykırı olarak bana vurulmasını mı emrediyorsun? ⁴ Ve yanında duranlar: Allahın başkâhinine mi sövüyorsun? dediler. ⁵ Pavlus da dedi: Kardeşler, başkâhin olduğunu bilmiyordum: çünkü: "Kavminin reisi için kötü söylemiyeceksin,"* diye yazılmıştır. ⁶ Ve onlardan bir takımı Sadukiler, ve diğer takımı Ferisiler olduğunu Pavlus anlayınca, mecliste bağırdı: Kardeşler, ben Ferisi oğlu Ferisiyim; ben ölülerin kıyamı ümidinden ötürü muhakeme olunuyorum. ⁷ Bunu söylediği zaman, Ferisiler ile Sadukiler arasında bir çekişme oldu, ve cemaat ikiye bölündü. ⁸ Çünkü Sadukiler, kıyamet ve melek ile ruh yoktur, derler; fakat Ferisiler ikisini de ikrar ederler. ⁹ Büyük gürültü oldu; ve Ferisi fırkasının yazıcılarından bazıları kalkıp çekişerek dediler: Biz bu adamda hiç bir kötülük bulmuyoruz; ve ona bir ruh veya bir melek söyledi ise, ne olur? ¹⁰ Ve büyük bir çekişme olunca, Pavlus onlar tarafından parçalanır diye binbaşı korktu, askerlere insanler, ve onu ortalarından zorla kapıp kaleye götürsünler, diye emretti.

* Çıkış 22:28.

¹¹ Ertesi gece Rab onun yanında durup dedi: Cesur ol, çünkü Yerusâlimde benim için nasıl şehadet ettinse, Romada da sana öylece şehadet etmek gerek.

¹² Gündüz olunca, Yahudiler sözbirlik ettiler, ve Pavlusunu öldürüncüye kadar yemesinler ve içmesinler diye kendilerini lânetle bağladılar. ¹³ Ve bu andı edenler kırk kişiden ziyade idi. ¹⁴ Bunlar başkâhinlere ve ihtiyarlara gelip dediler: Biz Pavlusunu öldürmedikçe, bir şey tatmıyacağız, diye kendimizi büyük lânetle bağladık. ¹⁵ İmdi Pavlus hakkında olan şeyleri gûya daha gerçek olarak araştıracağımız gibi, onu size getirsin diye, Millet meclisi ile siz binbaşıya bildirin; biz de yaklaşımadan önce onu öldürmeğe hazırız. ¹⁶ Fakat Pavlusun kızkardeşi oğlu onların pusu kurduklarını işiterek geldi, ve kaleye girip Pavlusa bildirdi. ¹⁷ Pavlus da yüzbaşılardan birini yanına çağırıp dedi: Bu genci binbaşıya götür, çünkü ona bildireceği şey var. ¹⁸ İmdi onu aldı, binbaşıya götürüp dedi: Mahpus Pavlus beni yanına çağırıyor, ve sana söyleyecek bir şeyi olan bu genci senin yanına getirmemi istedi. ¹⁹ Binbaşı da onun elinden tutarak bir kenara çekilip: Bana bildireceğin şey nedir? diye sordu. ²⁰ Ve o dedi: Pavlus hakkında gûya daha gerçek olarak araştıracağımız gibi, onu yarın Millet meclisine indirmeni Yahudiler senden rica etmek için sözbirlik ettiler. ²¹ İmdi sen onlara bakma; çünkü onlar arasında kırktan ziyade adam pusuda onu bekliyorlar, ve onu öldürmedikçe yemesinler ve içmesinler diye kendilerini and ile bağladılar; şimdi senden vait bekliyerek hazır dırlar. ²² İmdi binbaşı: Bana bu şeyleri bildirdiğini kimseye söyleme, diye tenbih ederek genci salıverdi. ²³ Ve yüzbaşılardan ikisini yanına çağırıp dedi: Kayseriyeye gitmek üzere gece saat üçte iki yüz asker, yetmiş

atlı ve iki yüz mızraklı hazırlayın; ²⁴ ve Pavlusu bindirip vali Felikse selâmetle götürmek için hayvanlar bulun. ²⁵ Ve şöyle bir mektup yazdı:

²⁶ Klavdius Lisias devletli vali Felikse selâm eder. ²⁷ Bu adam Yahudiler tarafından tutulup öldürölmek üzere iken, Romalı olduğunu öğrenerek askerle yetişip onu kurtardım. ²⁸ Ve neden ötürü onu itham ettiklerini bilmek isteyerek onların Millet meclisine kendisini indirdim. ²⁹ Kendi şeriatlerine dair meseleler için itham olduğunu buldum, ancak ölüme veya zincire lâıyk bir töhmetini bulmadım. ³⁰ Ve bu adama karşı bir düzen kurulacağı bana bildirilince, onu hemen sana gönderdim. Senin önünde ona karşı söylemelerini şikâyetçilerine de emrettim.

³¹ İmdi askerler kendilerine emrolunduğu gibi Pavlusu alıp geceleyin Antipatrise götürdüler. ³² Ertesi gün onunla beraber gitmek üzere atlıları bırakıp kaleye döndüler. ³³ Onlar da Kayseriyeye gelip mektubu valiye verdikleri zaman, Pavlusu da karşısına çıkardılar. ³⁴ O da mektubu okuyunca, hangi vilâyetten olduğunu sordu; ve Kilikyadan olduğunu anlayınca: ³⁵ Şikâyetçilerin de geldikleri vakit, seni dinliyeceğim, dedi; ve Hirodes sarayında tutulsun diye emretti.

BAP 24

VE beş gün sonra, başkâhin Hananya, bazı ihtiyarlar ve hatip Tertullus denilen birile indi; bunlar Pavlusa karşı valiye şikâyet ettiler. ² Pavlus çağırılınca Tertullus onu ithama başlıyıp dedi:

Senin sayende biz çok selâmete erdiğimizden, ve tedbirinle bu millete kötölükler düzeltilmiş olduğundan, ³ ey devletli Feliks, her vakit ve her yerde bütün şükranla bunu kabul ediyoruz. ⁴ Ancak sana ziyade usanç vermemek için, bizden bir kaç söz dinlemeni lütfundan rica ederim. ⁵ Çünkü bu adamı bir fesatçı ve dünyadaki bütün Yahudiler arasında karışıklık çıkarıcı, ve Nasranîler fırkasında ön ayak olanlardan biri bulduk; ⁶ ve mabedi murdar etmeğe kalkıştı; biz de onu tuttuk.* ⁸ Sen kendin araştırarak onu itham ettiğimiz bütün şeyleri kendisinden öğrenebilirsin. ⁹ Ve Yahudiler de bu şeylerin öyle olduğunu iddia ederek ithama iştirak ettiler.

* Bazı eski metinler ilâve ediyorlar: *Şeriatimize göre ona hükmetmek istedik. 7 Fakat binbaşı Lisias geldi, ve onun şikayetçileri senin önüne gelsinler diye emrederek onu büyük şiddetle elimizden alıp götürdü.*

¹⁰ Vali, söylemesi için kendisine işaret edince, Pavlus cevap verdi:

Senin çok yıllardan beri bu millete hâkim olduğunu bildiğimden, bana ait olan şeyler için müdafaamı sevinçle yapıyorum; ¹¹ çünkü tapınmak için ben Yerusâlıme çıkalı on iki günden ziyade olmadığını öğrenebilirsin; ¹² ve beni ne mabette, ne havralarda, ne de şehirde kimse ile mubahase etmekte, ne de halkı ayaklandırmakta buldular. ¹³ Ve şimdi itham ettikleri şeyleri de sana ispat edemezler. ¹⁴ Ancak şunu sana ikrar ederim ki, şeriate göre olan şeylerin, ve peygamberlerde yazılanların hepsine iman ederek, ¹⁵ kendilerinin de bizzat kabul ettikleri gibi, salih olanlar ile olmıyanların kıyamı olacağını Allaktan ümit eyliyerek onların fırka dedikleri Yola göre atalarımızın Allahına kulluk etmekteyim; ¹⁶ ve bunda Allah ve insanlar indinde suçsuz bir vicdanım olmasına her vakit çalışıyorum. ¹⁷ Ve çok yıllardan sonra, milletime sadakalar ve takdimeler getirmek için geldim; ¹⁸ ve bu sırada beni mabette tathir edilmiş olarak buldular, kalabalık ve gürültü ile değil; ancak orada Asyalı bazı Yahudiler vardı, — ¹⁹ bu adamların burada senin önünde olmaları, ve bana karşı bir şeyleri varsa, ithamda bulunmaları gerekti. ²⁰ Yahut, ben aralarında durmakta iken: Bugün ölümlerin kıyamından ötürü önünüzde muhakeme olunuyorum, diye bağırdığım bu tek sözden başka, ²¹ Millet meclisi önünde durduğum zaman, bende ne haksızlık bulduklarını kendileri söylesinler.

²² Fakat Feliks, Yol hakkında daha doğru bilgisi olduğundan, onlara: Davanız için binbaşı Lisias indiği zaman karar vereceğim, diyerek onları başka bir güne bıraktı. ²³ Pavlus muhafaza altında olarak müsaadeli tutulsun, ve dostlarından hiç biri ona hizmet etmekten alıkonmasın diye yüzbaşıya emretti.

²⁴ Ve bir kaç gün sonra Feliks, Yahudi olan karısı Drusilla ile geldi, Pavlusu çağırıp İsa Mesihe iman hakkında onu dinledi. ²⁵ Ve o, salâhtan, zaptı nefsten ve gelecek hükümden bahsettiği zaman, Feliks çok korktu, ve cevap verdi: Şimdilik git, münasip bir vakit bulunca, seni çağırtacağım. ²⁶ Bununla beraber Pavlus tarafından kendisine para verileceğini umuyordu; bundan dolayı kendisini sık sık çağırıp onunla söyleşiyordu. ²⁷ Ve iki yıl dolunca, Feliksin yerine Porkius Festus geldi; Feliks Yahudilerin gönlünü kazanmak istiyerek Pavlusu bağlı bıraktı.

BAP 25

İMDİ Festus vilâyete gelip üç gün sonra Kayseriyeden Yerusâlime çıktı. ² Başkâhinler ile Yahudilerin ileri gelenleri Pavlus aleyhinde ona şikâyet ettiler, ³ ve Yerusâlime getirtilsin diye Pavlusa karşı kendilerine lûtufluk dileyerek Festustan rica ettiler, ve onu yolda öldürmek üzere düzen kurdular. ⁴ Fakat Festus, Pavlusun Kayseriyede mahpus bulunduğu, ve kendisinin de yakında oraya gitmek üzere olduğu cevabını verip dedi: ⁵ Aranızda ileri gelenler benimle insinler, ve o adamda bir yolsuzluk varsa, kendisini itham etsinler.

⁶ Ve aralarında sekiz on günden ziyade kalmıyarak Kayseriyeye indi, ve ertesi gün hüküm kürsüsüne oturup Pavlusun getirilmesini emretti. ⁷ Ve o gelince, Yerusâlimden inmiş olan Yahudiler etrafında durup ona karşı ispat edemedikleri çok ve ağır ithamlar ileri sürdüler. ⁸ Pavlus: Ne Yahudilerin şeriatine karşı, ne mabede karşı, ne de Kaysere karşı asla suç işlemedim, diye kendisini müdafaa etti. ⁹ Fakat Festus Yahudilerin gönlünü kazanmak istiyerek Pavlusa cevap verip dedi: Yerusâlime çıkıp orada benim önümde bu şeylerden dolayı muhakeme olunmak ister misin? ¹⁰ Pavlus da dedi: Ben Kayserin hüküm kürsüsü önünde duruyorum, bana burada hükmolunmak gerektir; ben Yahudilere hiç bir haksızlık etmedim, nasıl ki, sen de pek iyi bilirsin. ¹¹ İmdi eğer bir haksızlık ettim, ve ölüme değer bir şey işledimse, ölmekten çekinmem; fakat bunların beni itham ettikleri şeylerin hiç biri doğru değilse, kimse beni onların eline veremez. Davamı Kaysere arz ediyorum. ¹² O zaman Festus meclisle müzakere ettikten sonra, cevap verdi: Davanı Kaysere arz ettin; Kaysere gideceksin.

¹³ Bir kaç gün geçtikten sonra, kiral Agrippa ile Berniki, Kayseriyeye gelip Festusu selâmladılar. ¹⁴ Ve onlar orada çok günler kaldıktan sonra, Festus, Pavlusun davasını kırala arz edip dedi: Feliks tarafından mahpus bırakılmış bir adam var; ¹⁵ ben Yerusâlimde iken, kendisi için Yahudilerin başkâhinleri ve ihtiyarları bana bildirip ona karşı hüküm dilediler. ¹⁶ İtham edilen bir kimseyi şikâyetçilerle yüzleştirmeden, ve hakkındaki töhmete karşı kendisini müdafaaya fırsatı olmadan vermek Romalıların âdeti değildir, diye onlara cevap verdim. ¹⁷ İmdi onlar burada toplandıkları zaman, vakit geçirmeden ertesi gün hüküm kürsüsüne oturup bu adamın getirilmesini emrettim. ¹⁸ Şikâyetçiler kalktıkları zaman sandığım cürümlerden ötürü onu itham etmediler; ¹⁹ ancak kendi dinleri hakkında, ve Pavlus tarafından diri olduğu iddia olunan İsa isminde ölmüş biri hakkında ona karşı bazı meseleleri vardı. ²⁰ Ben de bu şeyler hakkındaki meselede tereddüt ederek Yerusâlime gitmek, ve orada bu şeyler hakkında muhakeme olunmak ister mi, dedim. ²¹ Fakat Pavlus davasını Avgustusun hükmüne bırakmağı rica ettiği için, ben onu Kaysere gönderinceye kadar alıkonmasını emrettim. ²² Agrippa da Festusa: Ben kendim de bu adamı dinlemek isterdim, dedi. Yarın onu dinlersin, dedi.

²³ İmdi ertesi gün Agrippa ve Berniki büyük ihtişamla gelip binbaşılar ve şehrin ileri gelenleri ile divanhaneye girdikleri zaman, Festusun emri üzerine Pavlus getirildi. ²⁴ Ve Festus dedi: Kıral Agrippa, ve bizimle burada bütün hazır olanlar, bu adamı görüyorsunuz; Yerusâlimde ve burada, Yahudilerin bütün cemaati bunun için Artık yaşaması doğru değil, diye bağırarak bana dava ettiler. ²⁵ Fakat ben onun ölüme değer bir şey yapmış olduğunu bulmadım; ve kendisi davasını Avgustusa arzettiğinden onu göndermeğe hükmettim. ²⁶ Efendimize onun için yazacak gerçek bir şeyim yok; bundan dolayı kendisini sizin önünüze, ve hele, ey kıral Agrippa, senin önüne çıkardım ki, araştırıldıktan sonra, yazacak bir şeyim olsun. ²⁷ Çünkü bir mahpus göndermek, ve ona karşı olan isnatları bildirmemek bana manasız görünüyor.

BAP 26

VE Agrippa Pavlusa dedi: Sana kendin için söylemeğe izin var. O zaman Pavlus elini uzatıp müdafaasını yaptı:

² Ey kıral Agrippa, Yahudiler tarafından itham edildiğim bütün şeyler hakkında bugün senin önünde müdafaamı yaptığım için kendimi mutlu sayarım. ³ Bilhassa sen Yahudiler arasında olan bütün âdetleri ve meseleleri bilen bir zatsın; bunun için beni sabırla dinlemeni rica ederim. ⁴ Başlangıçtan milletimin içinde ve Yerusâlimde geçmiş olan yaşayışımı gençliğimden beri bütün Yahudiler bilirler; ⁵ eğer şehadet etmek isterlerse, öteden beri beni bilirler ki, dinimizin en sıkı fırkasına göre Ferisi olarak yaşadım. ⁶ Şimdi Allah tarafından atalarımıza olan vade ümitten dolayı muhakeme olunmak üzere duruyorum; ⁷ on iki sıptımız gece gündüz gayretle Allaha hizmet ederek o vade erişmeği umarlar. Bu ümitten dolayı, Yahudiler tarafından itham olunuyorum, ey kıral. ⁸ Allahın ölüleri kıyam ettirmesi niçin sizce inanılmaz şey sayılıyor? ⁹ Gerçi ben Nâsıralı İsa ismine karşı çok şeyler yapmak kendimce lâzım sanmıştım. ¹⁰ Bunu da Yerusâlimde yaptım; ve başkâhinlerden salâhiyet alarak mukaddeslerden bir çoğunu zindanlara ben kapadım; ve öldürdükleri zaman, onlara karşı rey verdim. ¹¹ Onlara çok kereler bütün havralarda ceza ederek, küfretmeğe zorlardım; ve onlara karşı aşırı kudurmuş olarak hattâ yabancı şehirlerde bile kendilerine eza ettim. ¹² Bu arada başkâhinler tarafından salâhiyet ve memuriyet ile Şama giderken, ¹³ öğle vakti, ey kıral, yolda, gökten benim ve benimle gidenlerin çevresini nurlandıran güneş ışığından daha parlak bir nur gördüm. ¹⁴ Ve biz hepimiz yere düşünce, bir sesin İbranî dilinde bana söylediğini işittim: Saul, Saul, niçin bana eza ediyorsun? Senin için ügendireye karşı tepmek güçtür. ¹⁵ Ben de: Sen kimsin, ya Rab? dedim; ve Rab dedi: Ben eza ettiğin İsayım. ¹⁶ Fakat kalk ve ayakta dur; çünkü hem gördüğün şeylerde, hem sana görüneceğim şeylerde seni hizmetçi ve şahit tayin etmek için sana göründüm. ¹⁷ Kendilerine seni göndereceğim kavmdan ve Milletlerden kurtaracağım, ¹⁸ ta ki, onların gözlerini açıp onları karanlıktan nura ve Şeytanın hâkimiyetinden Allaha döndüresin, ve bana olan iman ile günahların bağışlanmasına ve mukaddesler arasında mirasa nail olsunlar. ¹⁹ Bunun için, ey kıral Agrippa, ben gökten gelen rüyete âsi olmadım; ²⁰ fakat önce Şamda olanlara, Yerusâlimde ve bütün Yahudiye diyarında olanlara, ve Milletlere de tövbe edip Allaha dönerek tövbeye lâyıf işler yapmalarını bildirdim. ²¹ Bundan dolayı Yahudiler beni mabette tutup öldürmeğe çalıştılar. ²² İmdi Allahtan olan yardımı alarak peygamberlerin ve Musanın vaki olacağını söylediklerinden, ²³ yani, Mesihin elem çekmesi gerek olduğundan, ve önce ölümlerden kıyam ile kavma ve Milletlere nuru ilân edeceğinden başka bir şey söyleyemeyerek, küçüğe büyüğe şehadet edip bugüne kadar durmaktayım. ²⁴ Ve böylece kendisini müdafa ederken, Festus yüksek sesle dedi: Çıldıırıyorsun, Pavlus; çok okumak seni çılgın ediyor. ²⁵ Fakat Pavlus dedi: Çıldırılmıyorum, devletli

Festus, ancak hakikat ve akli selim sözleri söylüyorum. ²⁶ Kendisine cesaretle söylediğim kıral da bu şeyleri bilir. Çünkü kaniim ki, bunlardan biri kendisine gizli değildir; çünkü bu bir köşede yapılmamıştır. ²⁷ Kıral Agrippa, peygamberlere iman ediyor musun? İman ettiğini bilirim. ²⁸ Agrippa da Pavlusa dedi: Az ile Hıristiyan olmağa beni kandırıyorsun. ²⁹ Fakat Pavlus dedi: Az ile, çok ile, Allah vere idi de, yalnız sen değil, bugün beni dinliyenlerin hepsi, bu zincirler olmaksızın, benim gibi olaydılar!

³⁰ Kıral, vali, Berniki ve birlikte oturanlar kalktılar; ³¹ ve çekildikleri zaman, birbirleriyle konuşup dediler: Bu adam ölüme yahut zincire değer bir şey yapmıyor. ³² Ve Agrippa Festusa dedi: Davasını Kaysere arzetmemiş olsaydı, bu adam bırakılabilirdi.

BAP 27

İTALYAYA denizden gitmemize karar verilince, Pavlusu ve başka bazı mahpusları, Avgustus taburundan Yulius denilen bir yüzbaşıya verdiler. ² Asya kıyısındaki yerlere gitmek üzere olan bir Edremit gemisine bindik, ve Selânikten olan Makedonyalı Aristarhos bizimle beraber olarak denize açıldık. ³ Ertesi gün Saydaya uğradık; ve Yulius Pavlusu hoş tutarak kendisine bakılsın diye dostlarının yanına gitmesine izin verdi. ⁴ Ve oradan açılarak Kıbrısın yel altından geçtik, çünkü yeller bize karşı idi. ⁵ Kilikya ve Pamfilya denizinden geçerek Likyanın Mira şehrine geldik. ⁶ Yüzbaşı orada İtalyaya gitmekte olan bir İskenderiye gemisi bulup bizi ona bindirdi. ⁷ Bir çok günler ağır ağır gittik, ve güçlkle Knidos karşısına vardığımız zaman, yel bize müsaade etmediğinden Giridin yel altından Salmone karşısından geçtik; ⁸ ve kıyı sıra güçlkle giderek Güzel Limanlar denilen bir yere geldik; Lasea şehri bu yere yakındı.

⁹ Çok vakit geçirilmişti; ve zaten Oruç geçmiş olup deniz yolculuğu artık tehlikeli olduğundan, Pavlus onlara nasihat etti, ve dedi: ¹⁰ Efendiler, görüyorum ki, yolculuk yalnız yüke ve gemiye değil, hattâ bizim canlarımıza da zahmetli ve çok zararlı olacaktır.

¹¹ Fakat yüzbaşı, Pavlus tarafından söylenenlerden ziyade geminin reisi ile sahibine kanıyordu. ¹² Liman kışlamağa elverişli olmadığından, çoğu oradan açılarak mümkünse Giridin İodosu ve kara yele kapalı olan Feniks limanını tutmak reyinde bulundular. ¹³ Ve hafif bir cenup yeli esmeğe başlayınca, maksatlarına erdiklerini sanarak demir alıp Girid kıyısı boyunca gidiyorlardı. ¹⁴ Fakat çok geçmeden oradan Evrakilo denilen kasırga çıktı.

¹⁵ Ve gemi yele kapıldığından orsaya gidemiyerek, bırakıp sürüklendik. ¹⁶ Ve Kavda denilen küçük bir adanın yel altına kaçarak sandalı güçlkle ele geçirebildik; ¹⁷ ve onu içeri aldıktan sonra, yardımlar kullanarak gemiyi altından kuşattılar; ve Sirte düşmek korkusu ile yelken takımlarını indirdiler; böylece sürükleniyorlardı. ¹⁸ Biz fırtına ile çok uğraştıktan sonra, ertesi gün gemiden yük atmağa başladılar; ¹⁹ ve üçüncü gün kendi ellerile geminin takımlarını attılar. ²⁰ Bir çok günler güneş ve yıldızlar görünmedi, ve büyük fırtına üzerimizde olarak, artık her türlü kurtuluş ümidimiz kayboldu. ²¹ Ve onlar çoktan beri yemeksiz kalınca, Pavlus o vakit ortalarında durup dedi: Efendiler, gerçi beni dinliyip Giritten açılmamalı, ve bu zahmet ve zarara uğramamalı idiniz. ²² Ve şimdi hatırınızı hoş tutmanızı size nasihat ederim; çünkü sizden hiç bir can zayolmıyacak, ancak gemi. ²³ Çünkü kendisinin olduğum, ve kendisine de hizmet ettiğim Allahın bir meleği bu gece yanımda durup dedi: ²⁴ Korkma, Pavlus; sana Kayserin önünde durmak gerektir; ve işte, bütün seninle beraber gemide gidenleri Allah sana bağışladı. ²⁵ Bunun için, efendiler, hatırınızı hoş tutun; çünkü Allaha iman ederim ki, onun bana söylediği gibi olacaktır. ²⁶ Fakat bizim bir adaya düşmemiz gerektir.

²⁷ On dördüncü gece geldiği zaman, biz Adriya denizinde sürüklenmekte iken, gece yarısına doğru gemiciler karanın yakınlaştığını sandılar; ²⁸ ve iskandil edip yirmi kulaç buldular; biraz ileride yine iskandil edip on beş kulaç buldular. ²⁹ Kayalığa düşmekten

korkarak kıçtan dört demir salıp gündüz gelsin diye dua ettiler. ³⁰ Gemiciler gemiden kaçmağa çalışıp baştan demir atıyorlarmış gibi sandalı denize indirince, ³¹ Pavlus yüzbaşıya ve askerlere dedi: Bunlar gemide kalmazlarsa, kurtulamazsınız. ³² O zaman askerler sandalın iplerini kesip onu düşürdüler. ³³ Ve sabah olmak üzere iken, Pavlus hepsinin yemek yemelerini rica ederek dedi: Bugün on dördüncü gündür bekliyorsunuz bir şey yemiyerek aç kaldınız. ³⁴ Bunun için yemek yemenizi rica ediyorum; zira bu sizin kurtuluşunuz içindir; çünkü hiç birinizin başından bir kıl zayolmayacaktır. ³⁵ Bunu dedikten sonra, ekme alıp hepsinin karşısında Allaha şükretti; ve onu kırıp yemeğe başladı. ³⁶ Ve hepsi cesaretle onlar da yemek yediler. ³⁷ Gemide hepimiz iki yüz yetmiş altı can idik. ³⁸ Ve onlar yemekten doydıkları zaman, buğdayı denize atarak gemiyi hafiflettiler. ³⁹ Gündüz olunca, karayı tanımadılar; fakat kumsalı olan bir körfez gördüler, ve gemiyi oraya sürebilir miyiz diye öğütlettiler. ⁴⁰ Demirleri kesip denizde bıraktılar, aynı zamanda dümenin iplerini çözdüler; ve gabiye yelkenini yele kaldırıp kumsala doğru gittiler; ⁴¹ iki denizin birleştiği bir yere düşerek gemiyi karaya oturtular; ve geminin başı saplanıp kımıldanmaz oldu, fakat dalgaların zorundan kış dağılmağa başladı. ⁴² Mahpuslardan biri yüzüp kaçmasın diye askerler onları öldürmeğe niyet ettiler. ⁴³ Fakat yüzbaşı, Pavlusunu kurtarmak istiyerek, niyetlerini yapmaktan onları alıkoydu. Ve önce yüzebilenler gemiden atılıp, ⁴⁴ geri kalanlar da, kimi tahtalar üzerinde, kimi de gemiden olan başka şeyler üzerinde karaya çıksınlar, diye emretti. Ve böylece vaki oldu ki, hepsi kurtulup karaya çıktılar.

BAP 28

KURTULDUĞUMUZ zaman öğrendik ki, adanın adı Malta idi. ² Ve barbarlar bize görülmemiş insanlık gösterdiler; çünkü yağmakta olan yağmur ve soğuktan dolayı ateş yakıp hepimizi kabul ettiler. ³ Pavlus bir çok çalı topluyup ateşin üzerine koyunca, sıcağın bir engerek çıktı ve onun eline yapıştı. ⁴ Barbarlar hayvanı onun eline asılmış görünce, birbirlerine dediler: Her halde bu adam katildir; denizden kurtuldu ise de, Adalet onu yaşamağa bırakmadı. ⁵ İmdi hayvanı ateşe silkerek attı, ve bir ziyan görmedi. ⁶ Fakat onlar, Pavlusun şişmesini, ve yahut ölü olarak ansızın yere düşmesini bekliyorlardı; fakat çok bekledikten sonra ona zararlı bir şey olmadığını görünce, fikirlerini değiştirdiler, ve: O bir ilâhtır, dediler.

⁷ O yerin yakınlarında adanın reisi Publius denilen adamın çiftlikleri vardı; o bizi kabul edip üç gün nezaketle misafir etti. ⁸ Publiusun babası ısıtmadan ve kanlı ishalden hasta yatmakta idi; Pavlus onun yanına girdi, ve dua edip ellerini üzerine koyarak kendisini iyi etti. ⁹ Ve bunun üzerine, adada olan başka hastalar da gelip şifa buldular; ¹⁰ onlar da bize ziyadesile hürmet edip denize açıldığımız zaman, muhtaç olduğumuz şeyleri gemiye koydular.

¹¹ Adada kışlamış olan İkiz Kardeşler alâmetli bir İskenderiye gemisile üç ay sonra denize açıldık. ¹² Sirakusa uğruyarak üç gün kaldık. ¹³ Oradan bir devir yapıp Regiuma geldik; bir gün sonra cenup yeli çıktı, ve ikinci günü Puteoliye geldik; ¹⁴ orada kardeşler bulduk, ve yedi gün yanlarında kalalım diye bize yalvardılar; ve böylece Romaya geldik.

¹⁵ Kardeşler haberimizi alınca, oradan Appius Çarşısına ve Üç Hanlara kadar bizi karşılamağa geldiler; Pavlus onları görünce, Allaha şükretti, ve cesaret buldu.

¹⁶ Romaya girdiğimiz vakit,* kendisine bekçilik etmekte olan askerle beraber ayrıca oturmak üzere Pavlusa müsaade olundu.

* Bazı eski metinler ilâve ediyorlar: *yüzbaşı mahpusları ordugâh kumandanına verdi; fakat*

¹⁷ Ve vaki oldu ki, üç gün sonra Yahudilerin ileri gelenlerini bir araya çağırıldı, ve

toplandıkları zaman, kendilerine dedi: Kardeşler, ben kavma veya atalarımızın âdetlerine karşı bir şey yapmadığım halde mahpus olarak Yeruşalimden Romalıların ellerine verildim; ¹⁸ onlar da beni sorguya çekerek salıvermek istediler, çünkü beni öldürmek için bir sebep yoktu. ¹⁹ Fakat Yahudiler buna karşı söyledikleri zaman, milletimden bir şikâyetim yokken davamı Kaysere arzetmeğe mecbur oldum. ²⁰ İmdi bundan dolayı görmek ve konuşmak için sizi davet ettim; çünkü İsrailin ümidi için ben bu zincirle bağlıyım. ²¹ Onlar da kendisine dediler: Senin için Yahudiyeden mektuplar almadık, ve kardeşlerden biri buraya gelip bize bildirmede, yahut senin için kötü bir şey söylemedi. ²² Fakat düşündüğün şeyleri senden dinlemek isteriz; çünkü bu fırka için biliyoruz ki, her yerde ona karşı söylenilmektedir.

²³ Ve ona bir gün tayin edip oturduğu eve yanına çok kimseler geldi. Allahın melekûtuna şehadet ederek Musanın şeriatinden ve peygamberlerden İsa için onları ilzam eyliyerek sabahdan akşama kadar kendilerine anlattı. ²⁴ Söylenen şeylere bazıları inandılar, ve bazıları inanmadılar. ²⁵ Ve birbirleriyle anlaşamıyınca, Pavlus şu sözü söyledikten sonra gittiler: Ruhülkudüs İşaya peygamber vasıtası ile atalarınıza şöylece iyi söyliyip demiştir:

²⁶ "Bu kavma git ve söyle:

İşittikçe işiteceksiniz de, hiç anlamıyacaksınız;
Ve gördükçe göreceksiniz de, hiç seçmiyeceksiniz;

²⁷ Çünkü bu kavmin yüreği kalınlaştı,

Ve kulakları ile ağır işittiler,

Gözlerini de kapadılar;

Olmıya ki, gözleriyle seçsinler,

Ve kulakları ile işitsinler,

Yürekleriyle de anlasınlar,

Ve tekrar dönsünler, de

Ben onlara şifa vereyim."*

* İşaya **6:9, 10**.

²⁸ İmdi bilmiş olun ki, Allahın bu kurtarışı Milletlere gönderilmiştir, ve onlar dinliyeceklerdir.*

* Bazı eski metinlerde **29** uncu âyet ilâve olunmuştur: *Bu şeyleri söyleyince, Yahudiler arasında çok çekişerek gittiler.*

³⁰ Ve kiralamış olduğu kendi evinde tam iki yıl kaldı, ve yanına gelenlerin hepsini kabul ediyordu,³¹ ve Allahın melekûtunu vâzederek Rab İsa Mesih hakkındaki şeyleri bütün cesaretle ve kimse mani olmıyarak öğretiyordu.